

3 Aruba

Politie kondigt preventief fouilleren aan

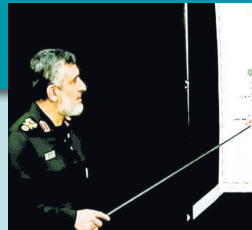
6 Economie

Schiphol goed voor 93.000 voltijdbanen

9 Wereld

'Raket ontplofte naast Oekraïens passagiersvliegtuig'

12 Sport

Spanje en Servië in finale ATP Cup

Uitgelekte brief Tsunami Alert zorgt voor paniek

ORANJESTAD — Het uitlekken van een interne brief aan personeel van de Directie Volksgezondheid (DVG) waarin het wordt opgeroepen medicijnen en voedsel in te slaan en een goede schuilplek te zoeken omdat er sprake zou zijn van een Tsunami Alert zorgde gistermiddag voor nogal wat paniek onder de Arubaanse bevolking. Ondertussen wordt gezocht naar wie de brief zou hebben uitgelekt.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Er ontstond grote consternatie gistermiddag toen een brief via sociale media en WhatsApp circuleerde waarin DVG-directeur Jerry Staring het personeel van DVG aangaf dat in verband met de aardbevingen in Puerto Rico het Bureau Rampenbestrijding Aruba (BRA) een zogeheten 'Tsunami

Alert' heeft afgekondigd en dat het personeel er goed aan zou doen voorzorgsmaatregelen te treffen. "Indien u (dagelijks) medicijnen nodig heeft, zorg ervoor dat u voldoende eet- en drinkwaren in voorraad heeft; zorg voor een veilige verzamelplaats voor u en uw familie (inclusief uw huisdieren)", aldus de interne brief. De brief zorgde voor flink wat onrust omdat burgers zich afvroegen of er nu wel of geen tsunami onderweg zou zijn naar het eiland. In de chatgroep van BRA met de pers vroegen reporters om opheldering. Het was in ieder geval snel duidelijk dat er geen sprake was van een calamiteit, aangezien er geen aardbeving was in Puerto Rico. Was dat wel het geval dan zou een Tsunami Warning zijn uitgeroepen. Uiteindelijk gaf BRA-directeur Rino Hermans te kennen dat het inderdaad ging om

een Tsunami Alert, ofwel een staat van extra alertheid naar aanleiding van de recente aardbevingen, en dat het hier zou gaan om standaard procedure waarbij werknemers van de hulpverlenende diensten erop worden geattendeerd dat zij hun thuis situatie op orde hebben voor wanneer een calamiteit zich voordoet. Op de vraag van de Amigoe of en wanneer burgers zouden worden voorgelicht zodra er sprake is van een Tsunami Alert, gaf Hermans geen antwoord.

DVG zoekt lek

DVG-directeur Jerry Staring bevestigde gisteravond aan de Amigoe dat de brief onderdeel is van een standaard procedure waarbij personeel van hulpverlenende diensten erop wordt geattendeerd dat het naar aanleiding van de aardbevingen in Puerto Rico voorbereidingen moet treffen.

Vervolg op pagina 3.

Ipko Ronde tafel

ORANJESTAD — De parlementaire delegaties van Aruba, Curaçao en Nederland kwamen samen in de vergaderzaal van het Parlement van Curaçao tijdens de sluiting van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko). Het eerstvolgende Ipko vindt plaats van 9 tot en met 12 juni in Nederland. De verwachting is dat St. Maarten, dat deze keer verstek moest laten gaan vanwege de verkiezingen, dan wel aanwezig zal zijn.

Zie ook pagina 3 'Ipko afgesloten zonder akkoord waarneming bij verkiezingen'.

Dodental aanslag Pakistaanse moskee loopt op

Een van de slachtoffers van de bomaanslag wordt vandaag begraven.

QUETTA — Het dodental na de bomexplosie gisteravond in een moskee in de Pakistaanse stad Quetta is opgelopen naar vijftien. Dat maakten de autoriteiten vandaag bekend. Bij de aanslag, die inmiddels door

Islamitische Staat (IS) is opgeëist, raakten ook meer dan twintig mensen gewond. Zes van hen verkeren nog in kritieke toestand. De explosie vond plaats tijdens het avondgebed. Eerder liet het hoofd van de politie

in de provincie Beloetsjistan weten dat een zelfmoordterrorist de bom tot ontploffing bracht. IS maakte bekend dat de aanval gericht was tegen een Afghaans seminarie van de islamitische beweging taliban. De taliban zelf

ontkennen dat er leden van de groep zijn omgekomen. De aanval was de tweede in Quetta in een week tijd. Beloetsjistan wordt beschouwd als een onrustige provincie van Pakistan, grenzend aan Afghanistan en Iran.

VS weigeren mee te werken aan uitlevering diplomatenvrouw

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben opnieuw afwijzend gereageerd op een verzoek van Groot-Brittannië om de vrouw van een diplomaat uit te leveren. Zij was onlangs betrokken bij een fataal ongeval in het Engelse graafschap Northamptonshire.

Het gebruik van een uitleveringsverdrag zou 'bijzonder ongepast zijn' en een 'buitengewoon verontrustend precedent scheppen', reageerde een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren op het Britse verzoek.

Anne Sacoolas, de vrouw om wie het gaat, is in het Verenigd Koninkrijk in staat van beschuldiging gesteld in verband met een ongeval dat het leven kostte aan de negentienjarige Harry Dunn. Kort na het ongeluk in augustus nam Sacoolas de benen naar Amerika en

schermde met de diplomatieke onschendbaarheid van haar man. De zaak deed in het land veel stof opwaaien.

De advocaat van Sacoolas liet eerder weten dat ze niet vrijwillig zal terugkeren 'om een mogelijke gevangenisstraf te krijgen voor iets wat een vreselijk maar onbedoeld ongeval was'. Ook de Amerikaanse autoriteiten lieten eerder al doorschemeren niet aan een uitlevering mee te zullen werken.

Weer dode door branden Australië

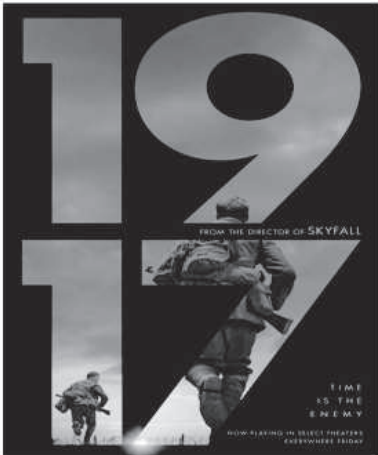
OMEQ — Een brandweerman is omgekomen bij het bestrijden van een natuurbrand in Australië. Dat gebeurde in de deelstaat Victoria, bij de plaats Omeo.

"Een brandweerman uit Parks Victoria is betrokken geraakt bij een incident tijdens het blussen in Omeo, wat eindigde met zijn overlijden", meldden de autoriteiten in Victoria. Zeker 28 mensen zijn tot nu toe omgekomen door de bosbranden. Ook naar schatting 1 miljard dieren, van koala's tot kangoeroes, hebben de vlammen-zee niet overleefd. Een eind aan de branden lijkt nog niet in zicht.

Op het dak van het Opera House in Sidney worden onder meer foto's afgebeeld van brandweermannen.

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT PRINCIPAL			VALID JANUARY 11 & 12, 2020 SCHEDULE IS SUBJECT TO CHANGE			SCHEDULE FOR THE MOVIES AT RENAISSANCE		
1917 SATURDAY&SUNDAY 7:30	R	SP SUB	1917 SATURDAY&SUNDAY 8:00	R	SP SUB	1917 SATURDAY&SUNDAY 8:00	R	SP SUB
LIKE A BOSS SATURDAY 6:00 – 8:00 SUNDAY 6:00 – 7:50	R	SP SUB	LIKE A BOSS SATURDAY&SUNDAY 7:15 – 9:15 – 11:15 (SATURDAY)	R	SP SUB	LIKE A BOSS SATURDAY&SUNDAY 7:15 – 9:15 – 11:15 (SATURDAY)	R	SP SUB
UNDERWATER SATURDAY&SUNDAY 9:55	PG13	SP SUB	UNDERWATER SATURDAY&SUNDAY 1:45 – 9:45 – 11:30 (SATURDAY)	PG13	SP SUB	UNDERWATER SATURDAY&SUNDAY 1:45 – 9:45 – 11:30 (SATURDAY)	PG13	SP SUB
THE GRUDGE SATURDAY 10:10 SUNDAY 9:45	R		THE GRUDGE SATURDAY&SUNDAY 10:30 – 11:50 (SATURDAY)	R		THE GRUDGE SATURDAY&SUNDAY 10:30 – 11:50 (SATURDAY)	R	
SPIES IN DISGUISE SATURDAY&SUNDAY 1:30 – 3:45	PG		JOJO RABBIT SATURDAY&SUNDAY 9:00	PG13	SP SUB	JOJO RABBIT SATURDAY&SUNDAY 9:00	PG13	SP SUB
JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 2:15 – 5:00	PG13	SP SUB	RICHARD JEWELL SATURDAY&SUNDAY 7:00	PG13	SP SUB	RICHARD JEWELL SATURDAY&SUNDAY 7:00	PG13	SP SUB
			SPIES IN DISGUISE SATURDAY&SUNDAY 12:15 – 2:30 – 4:00 – 4:45	PG		SPIES IN DISGUISE SATURDAY&SUNDAY 12:15 – 2:30 – 4:00 – 4:45	PG	
			STAR WARS: THE RISE OF SKYWALKER SATURDAY&SUNDAY 2:15 – 4:15	PG13	SP SUB	STAR WARS: THE RISE OF SKYWALKER SATURDAY&SUNDAY 2:15 – 4:15	PG13	SP SUB
			JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 1:30 – 5:15 – 6:15	PG13	SP SUB	JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 1:30 – 5:15 – 6:15	PG13	SP SUB
			FROZEN 2 SATURDAY&SUNDAY 12:00	PG	SP SUB	FROZEN 2 SATURDAY&SUNDAY 12:00	PG	SP SUB
			THE MOVIES PREMIUM – VIP “VIP must be 13 years or older guided by an adult to access this experience”					
			1917 SATURDAY&SUNDAY 7:30	R	SP SUB	1917 SATURDAY&SUNDAY 7:30	R	SP SUB
			LIKE A BOSS SATURDAY&SUNDAY 12:00 – 2:05 – 4:15 – 6:25 – 8:30 – 10:45(SATURDAY)	R	SP SUB	LIKE A BOSS SATURDAY&SUNDAY 12:00 – 2:05 – 4:15 – 6:25 – 8:30 – 10:45(SATURDAY)	R	SP SUB
			UNDERWATER SATURDAY&SUNDAY 10:15	PG13	SP SUB	UNDERWATER SATURDAY&SUNDAY 10:15	PG13	SP SUB
			JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 4:30	PG13	SP SUB	JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 4:30	PG13	SP SUB
			STAR WARS: THE RISE OF SKYWALKER SATURDAY&SUNDAY 1:15	PG13	SP SUB	STAR WARS: THE RISE OF SKYWALKER SATURDAY&SUNDAY 1:15	PG13	SP SUB

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

SAUNA – originele finse IR (infra rood)
2 pers. uitgevoerd in cederhout (binnen-
zijde als nieuw) tegen elk aannemelijk
bod voor inlichtingen
586-6349 of 566-1427

AMIGOE *De Krant!!*

Sinds 1884 www.amigoe.com

Openingstijden van maandag t/m vrijdag
van 8:00 am tot 4:30 pm.

Bilderdijkstraat 16, kantoor 1 en 2
(schuin tegenover de Colegio Arubano)

**ABONNEER
NU!
582-4333**

BUCUTI & TARA
BEACH RESORT • ARUBA

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:
Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

REQUIREMENTS:
Proficient in English for all positions is required.

INFORMATION & AUTOMATION MANAGER

- Responsible for hotel wide IT & Automation. Propose, implement and sustain technology to align business processes in both hardware and software.
- Function as gatekeeper of Information Security and ISO 27000 certification
- Minimum of 3 years of relevant management experience and Bachelor Degree in Information Technology

RESTAURANT MANAGER

- Exemplify the highest standards of honesty and integrity.
- Highly confident in your abilities and detail-oriented.
- A team player and excellent communication skills.
- Genuinely get joy out of making people happy and able to have fun while working
- Have a love and passion for the hospitality industry.
- Over two years of restaurant management experience. (preferably in fine dining)
- Lead the team by example and know when and how to support the staff
- Ready to take on ownership of the complete front of the house operations

HOTEL CONCIERGE / FRONT DESK AGENT

- Preferably with experience in customer service
- Proficiency in English; Italian or European language is a plus
- Excellent communication skills
- Polite and confident with a great deal of patience
- Ability in multitasking and time-management
- Aptitude in resolving issues with a customer-focused orientation
- High school diploma; degree in hotel management or relevant field will be a plus

We work in a drug-free environment, applicants will be submitted to pre-employment drug testing.
To apply, please send your resume by Email:
jobs@bucuti.com or Call: 583-1100 ext 136 for more information.

In het Belang
Van het
Jeugdwelzijns-
werk

ATHA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba
Tel: (297) 5823773 •
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

FAVI

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

ImSan
INSTITUTO MEDICO
SAN NICOLAS
Where people meet care.

VACATURE MELDING

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers. Momenteel wordt nog géén klinische zorg verleend.

Op dit moment is modernisering en uitbreiding van het gebouw gaande. Dit in verband met de nieuwe zorg functies, n.l. ambulante chirurgie, incl. oogheelkunde, sterilisatie, radiotherapie, radiologie en laboratorium.

ImSan is op zoek naar enthousiaste PACU verpleegkundigen voor haar operatiecomplex.

PACU-Verpleegkundige M/V

Doel van de functie:

Het deskundig en zelfstandig verlenen van patiëntenzorg en het assisteren van de anesthesioloog in de pre, per- en postoperatieve fase middels het bewaken en al dan niet in directe opdracht van de anesthesioloog bijsturen van de vitale lichaamsfuncties van patiënten tijdens operaties, behandelingen en onderzoeken.

Functie eisen:

1. HBO-V verpleegkunde, aangevuld met de specialisatie PACU, S.E.H. of ICU;
2. Minimaal 5 jaar relevante werkervaring op een acute afdeling van een ziekenhuis;
3. Stress bestendig, tactvol en in het bezit van inlevings- en adaptatievermogen;
4. Bereid om voor de dienst belangrijke cursussen te volgen;
5. Zelfstandig en in team verband kunnen werken;
6. Gemotiveerd, enthousiast en flexibele instelling;
7. Bij voorkeur in het bezit van een geldig BLS/ACLS/PALS certificaat, dan wel bereid deze cursussen te volgen.

Gaarne uw verzoekschrift + C.V. , vóór 24 januari 2020 te richten aan het hoofd personeelszaken, dhr. J. Trimon, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba.
E-mail: j.trimon@imsan.aw

AZV
Algemene Ziektekosten Verzekering

Wij zijn op zoek naar jou!

Het UO AZV is ter ondersteuning van haar infrastructuurbeheerders per direct op zoek naar een enthousiaste en skilled:

ICT helpdeskmedewerker

Als ICT helpdesk medewerker voer je diverse werkzaamheden uit binnen de afdeling ICT op het gebied van systeembeheer, werkplekbeheer en telefonie. Jij vormt het eerste aanspreekpunt voor gebruikers waarbij je zelf of samen met je collega's van applicatiebeheer en technisch beheer tot een passende oplossing voor het probleem komt. Je verzorgt de verwerking van de telefonische en schriftelijke aanvragen en incidenten, o.a. via ons ticketsysteem en schakelt de tweede lijn in daar waar nodig is. Je houdt de voortgang van de oplossingen bij en zorgt voor een tijdige terugkoppeling naar de gebruiker. Daarnaast ondersteun je gebruikers bij het functioneel beheer van applicaties.

Wat verwachten we van jou?

- een afgeronde mbo-opleiding, minimaal niveau 4 op het gebied van ICT of vergelijkbaar en minimaal een aantal jaren relevante werkervaring en brede kennis;
- ervaring met helpdesk-werkzaamheden en –methodieken, zoals incident- en probleem management en ITIL;
- je werkt accuraat en bent in staat een probleem tot een goede oplossing te brengen;
- je vindt samenwerken belangrijk, bent proactief en klantvriendelijk;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden;
- ervaring in het geven van instructies aan gebruikers en vind het leuk om gebruikers verder te helpen;
- functionele kennis van o.a. Windows Servers 2012, 2016, Citrix, RDS, Office365, Windows 10 desktop en basis netwerk-kennis;
- je hebt aantoonbaar ICT gerichte cursussen gevolgd zoals MCSE etc.

Voor de ICT medewerker biedt AZV een dynamische omgeving met veel projecten waarbij technische innovatie en compliance hand in hand gaan. Als onderdeel van de ICT organisatie kom je in aanraking met een diversiteit aan werkzaamheden en technologie met interessante uitdagingen die een goede basis vormen voor een verdere, persoonlijke ontwikkeling in de ICT.

Arbeidsvoorwaarden:
Salarisering en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform het Arbeidsreglement van het UOAZV.

Informatie en Sollicitatie:
Neem voor vragen of informatie contact op met Ronald Wijngaarde, via email ronald.wijngaarde@uozv.aw of telefoonnummer 527 9930
Sollicitaties dienen binnen drie (3) weken ingediend te worden via email ronald.wijngaarde@uozv.aw.

Een assessment test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

**Losse
Verkooppunten**

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Politie neemt dreiging serieus

Colegio Arubano bedreigd door onbekende

ORANJESTAD — Het bestuur van de SMOA, de stichting die het Colegio Arubano beheert, informeerde met een brief alle betrokkenen bij de school over een bedreiging die de school ontving. De politie is geïnformeerd en die heeft al in een persbericht laten weten de bedreiging serieus te nemen en gaat uitzoeken wie er achter zit.

De school laat weten een anonieme bedreiging per e-mail te hebben ontvangen, maar laat in het midden wat de aard van de bedreiging is. Nieuwsmedium *24ora.com* komt met de suggestie dat het gaat om een ‘school shooting’, maar geeft geen onderbouwing voor die bewering. Het bestuur heeft blijkbaar redenen om de dreiging serieus te nemen, want in een Engelstalige brief kondigt voorzitter Robert Croes aan dat de komende week verschillende voorzorgsmaatregelen worden getroffen.

Samen met de politie is een plan gemaakt om de situatie te controleren en die maatregelen zullen zo nodig twee weken van kracht blijven. Als veiligheidsmaatregel kunnen veel leerlingen en leerkrachten gecontroleerd worden bij het binnenkomen van de school. Aan de ouders wordt gevraagd om te zorgen dat hun kinderen geen spullen serieus te nemen, want in een Engelstalige brief kondigt voorzitter Robert Croes aan dat de komende week verschillende voorzorgsmaatregelen worden getroffen.

enkele security-medewerkers in dienst, maar zal zo lang het nodig is extra mensen inzetten. De SMOA doet een beroep op alle leerlingen die iets weten over de dreiging om met de informatie naar buiten te komen. Ouders zouden hierover ook hun kinderen moeten aanspreken. Die informatie kan gedeeld worden met de politie via de telefonische tiplijn 11141. Iedereen die iets verdachts meent waar te nemen moet het ook direct melden aan de politie. Blijkens reacties op sociale media zijn veel ouders geschrokken van de brief, al zijn er ook ouders die laconiek reageren. Het is volgen-de week een toetsweek en zij vermoeden een actie van een of meer leerlingen om die CP-week te saboteren.

Politie kondigt preventief fouilleren aan

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) en het Openbaar Ministerie (OM) laten weten dat er preventief gefouilleerd wordt op het bezit van verdovende middelen tijdens grote carnavalsactiviteiten in Oranjestad. Voor het Boatfest Balashi op zondag 12 januari wordt er preventief gefouilleerd van 10.00 tot 21.00 uur. Dit gebeurt in het gebied van de L.G. Smith Boulevard; Beatrixstraat; Pierre Corneillestraat; Longfellowstraat; Vondellaan; Rumbastraat; Stadionweg; Hoofdverkeersweg Camacuri. De politie heeft de bevoegdheid om personen staande te houden en aan de kleding te onderzoeken ook in gevallen waar nog geen sprake is van een redelijk vermoeden dat een strafbaar feit is gepleegd, aldus het persbericht.

Meer export vergt betere kwaliteitsinfrastructuur

ORANJESTAD — Aruba moet een eigen kwaliteitsinfrastructuur krijgen die het mogelijk maakt om producten op Arubaanse bodem te certificeren. Dat stelt scheidend voorzitter Kawish Misier van de Kamer van Koophandel (KvK). Zo’n kwaliteitsinfrastructuur is nodig om de export van op Arubaanse bodem geproduceerde waar te vergemakkelijken.

Goud, Aloë vera, olie: Aruba was decennialang netto exporteur. Vandaag de dag wordt wel gesproken van ‘tourism service exports’, maar het product toerisme wordt op eigen bodem geconsumeerd. Om de economie te versterken en te diversifiëren stelt de regering ten doel de export van Arubaanse waar naar het buitenland te bevorderen. Maar landen stellen zoveel eisen ten aanzien van de wijze van produceren, de producten zelf, de ingrediënten tot aan verpakkingen toe. Om daar grip op te houden hanteren landen kwaliteitscriteria, bijvoorbeeld van de ISO (International Organization for Standardization). Aruba ontbeert volgens Misier een gedegen kwaliteitsinfrastructuur om aan gestelde eisen te voldoen. Zeker kleine bedrijven met exportambities komen daardoor vaak niet verder dan Curaçao, dat net als Aruba maar beperkte mogelijkhe-

den kent om producten te certificeren maar niet streng is ten aanzien van waar uit Aruba. De twee landen exporteren over en weer. De uitdaging ligt volgens Misier bij markten in de VS, Europa en Latijns-Amerika.

Hot delight

Een van die bedrijven is Kelant-Rose dat sinds jaar en dag populaire ‘pica’ (hete sauzen) Hot Delight Papaya en Hot Delight Madam fabriceert op Arubaanse bodem. De pica is echter enkel verkrijgbaar op Aruba, Curaçao en Bonaire. Maar het bedrijf wil graag nieuwe markten veroveren. “Vooral uit de Verenigde Staten is de vraag groot”, benadrukt marketingmanager Rose-Ann Ruiz. Voorlopig kan echter niet aan die vraag voldaan worden omdat de pica handmatig gemaakt wordt. Kelant-Rose zal daarom binnen afzienbare tijd overschakelen naar machinale productie van de

saus. De daarvoor benodigde machine is inmiddels gekocht maar moet nog worden geleverd. Met de machine kan de productie flink worden opgeschroefd waardoor de gewenste buitenlandse expansie kan plaatsvinden.

Maar waar Europa werkt met ISO-standaarden, moeten producten voor de Amerikaanse markt voldoen aan de standaarden van de FDA (Food and Drug Administration). Tot nog toe gingen er jaarlijks hooguit wat doosjes pica naar Amerika via de post, vertelt Ruiz. Maar om op te kunnen schalen zodat de producten ook in de schappen van Amerikaanse

grootgrutters komen te liggen, is een FDA-certificering nodig, weet Ruiz. Kelant-Rose is daarvoor aangewezen op Amerikaanse bureaus die een FDA-certificering kunnen geven. En dat is nog een hobbel die Kelant-Rose zal moeten nemen. Zo stelt de FDA bijvoorbeeld regels ten aanzien van de productinformatie op de verpakking. “Ik weet nog niet hoe we dat gaan doen en of we producten op Aruba of in de VS zelf gaan verpakken. Dat zal afhangen van de kosten.” De huidige pica is overigens al FDA-gecertificeerd, maar dat certificaat is echter verlopen. Ruiz vertelt dat haar vader al plannen had om te

exporteren, maar de plannen zijn vanwege de grote lokale vraag nooit uitgevoerd. Ruiz zit pas sinds twee jaar bij de zaak en weet niet hoe moeilijk het was om de oude FDA-certificering voor elkaar te krijgen.

Aruba Aloe

Wellicht kan Ruiz te rade gaan bij Aruba Aloe, een bedrijf dat als een van de weinige Arubaanse ondernemingen succes oogst in het buitenland. Circa 30 tot 35 procent van de productie gaat inmiddels naar het buitenland en om door te kunnen groeien moet het oer-Arubaanse bedrijf de export verder vergroten. Met zestien winkels op

Aruba is de thuismarkt wel voorzien. Marketing manager Jessica Posner legt uit dat de eisen in verschillende landen vaak uiteenlopen. Zo moet een bepaalde crème die in het ene land als medisch product verkocht wordt in een ander land als cosmetisch product in de schappen liggen. Zo gelden er allerlei normen waar de producten aan moeten voldoen. Maar ook de productie-methode is aan ISO-normen gebonden wat ook betekent dat er inspecties komen in de productiefaciliteiten van Aruba Aloe.

Voor certificering en de controles (‘audits’) is Aruba Aloe afhankelijk van bureaus in het buitenland. Voor het regelen van certificeringen en het organiseren van audits heeft Aruba Aloe een medewerker in dienst die er ook zelf op toeziet dat de kwaliteitsregels die de verschillen van de afnemende landen strikt worden nageleefd (internal audits). Als auditors uit het buitenland moeten overkomen, is dit op kosten van Aruba Aloe. Op de vraag of dit de moeite van de investering waard is antwoordt Posner: “Zeker, we exporteren nu ongeveer een kwart naar

het buitenland maar als we willen groeien moeten we dat aandeel opschroeven. Juist daarvoor doen we deze investering.”

Krachten bundelen

Voor bedrijven die niet de middelen hebben om de kwaliteitscontrole in het buitenland te regelen, zou een binenlandse kwaliteitsinfrastructuur welkom zijn, stelt de Curaçaose advocaat Karyl Bertrand, die gespecialiseerd is in merkenrecht. Ze benadrukt wel dat het zaak is dat bij algemeen aanvaarde buitenlandse standaarden wordt aangehaakt. Zo vermeldt het ‘business plan’ van het Curaçaose ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur volgens haar dat er voornemens zijn de zogeheten HACCP (Hazard analysis and critical control points)-richtlijnen te hanteren voor de kwaliteit van voedingsproducten. Ze adviseert om bij het opzetten van een kwaliteitsinfrastructuur de krachten te bundelen als eilanden onderling. Zo kan er gebruik worden gemaakt van elkaars expertise en ervaring en tevens om de kosten voor zoveel mogelijk te drukken.

Ipko afgesloten zonder akkoord waarneming bij verkiezingen

WILLEMSTAD — De parlementaire delegaties van Aruba, Curaçao en Nederland hebben tijdens het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) geen overeenstemming kunnen bereiken over waarneming bij verkiezingen in het Koninkrijk. Vooral de Nederlandse delegatie had aangedrongen op een eensluidend en duidelijk besluit, maar tijdens tal van onderhandelings sessies wisten de partijen hierover geen akkoord te bereiken.

In de afsprakenlijst van het Ipko dat gistermiddag werd ondertekend, stellen de delegaties dat zij kennis hebben genomen van de binnen de landen aanwezige gebruiken met betrekking tot verkiezingswaarneming. “De delegaties onderschrijven het grote belang van standaard internationale verkiezingswaarnemingsmissies bij verkiezingen in hun landen. Verkiezingswaarnemingen hebben – zoals te doen gebruikelijk – ten doel te observeren of de verkiezingen in een land vrij en eerlijk verlopen, en daarover te rapporteren. Aldus kunnen zij een bijdrage leveren aan het versterken van vrije en eerlijke verkiezingen in de vier landen van het Koninkrijk.” Alhoewel alle delegaties positief staan ten opzichte van waarnemingen bij verkiezingen, bleek het voor de partijen onmogelijk overeenstemming te bereiken over hoe deze waarneming vorm moet krijgen. Tijdens een plenaire bijeenkomst eerder deze week, was al duidelijk dat vooral de Nederlandse delegatie hamerde op een duidelijk besluit van het Ipko over de wederzijdse waarneming. Namens de Nederlandse de-

Foto: Dagbladen Leijes

legatie was het vooral Paul Rosenmöller (GroenLinks) die zich sterk maakte voor een besluit. Het Eerste Kamerlid kon zich daarom niet vinden in een voorstel van voorzitter William ‘Junior’ Millerson (PAR) om een commissie op te richten die voor het ‘zomer-Ipko’ in Nederland met een definitief voorstel zou komen. Rosenmöller gaf aan geen voorstander te zijn van verder uitstel, omdat het onderwerp al diverse keren tijdens het Ipko was behandeld. Uiteindelijk werd besloten dat de partijen verder zouden praten om tot een akkoord te komen over een juiste formulering. Maar zoals uit de afsprakenlijst kan

worden opgemaakt, kon dit akkoord niet worden bereikt. Een ander heikel onderwerp deze week was de situatie in Nederland en de gevolgen hiervan voor de eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Deze gevolgen laten zich niet alleen voelen in de arbeidsmarkt en arbeidsomstandigheden, prostitutie, wijkverloedering, geweld en criminaliteit (waaronder moorden), maar brengen ook volksgezondheidsproblemen met zich mee, zo is uit de afsprakenlijst op te maken. Verder heeft het ook gevolgen voor de werkgelegenheid en de overheidsfinanciën, en legt het een groot beslag op de capaciteit van de overheidsfinanciën, aldus

de Ipko-delegaties. De regering van Curaçao zal worden verzocht nader inzicht te geven in wat zij eerder aan ondersteuning heeft gevraagd, maar niet heeft gekregen. “Er is op afzienbare termijn een nieuw bijstandsverzoek te verwachten. Het gaat daarbij om mensen en middelen.” Het eerstvolgende Ipko vindt plaats van 9 tot en met 12 juni in Nederland. De verwachting is dat St. Maarten dan wel aanwezig zal zijn. De delegatie van St. Maarten was deze week niet aanwezig op Curaçao in verband met de Statenverkiezingen die eergisteren op het Bovenwindse Eiland werden gehouden.

Uitgelekte brief Tsunami Alert zorgt voor paniek

Vervolg van pagina 1

Daarbij wees Staring ook op het feit dat een groot aantal medewerkers van DVG ‘first responder’ is. Daarnaast zou BRA aan DVG, ook volgens protocol, hebben gevraagd om bepaalde noodzakelijke materialen te verplaatsen. “Het was een interne brief, die inderdaad was uitgelekt. We zijn bezig te achterhalen wie hiervoor verantwoordelijk is en daar zullen inderdaad disciplinaire maatregelen bij worden ondernomen”, aldus Staring. De DVG-directeur bevestigt

dat hij Volksgezondheidsminister Dangui Oduber (MEP) ook hierover heeft gesproken. “Hij was erg bezorgd door de onrust die is gecreëerd, maar de minister was ook erg duidelijk dat het hier gaat om standaard protocol. Ook wilde hij weten hoe zoiets uitlekt en daar zijn we druk mee bezig om dat te achterhalen”, aldus Staring.

Minister niet op de hoogte

Van minister Oduber kreeg de *Amigoe* echter te horen dat hij van tevoren niet op

de hoogte was gesteld dat een brief met zulke gevoelige informatie naar al het personeel van DVG zou worden verstuurd. “Logischerwijs nadat de brief bekend was heb ik contact opgenomen met de heer Staring om hem te vragen wat er aan de hand was en om informatie te krijgen over deze panieksituatie die onnodig is gecreëerd. Deze hele situatie had vermeden kunnen worden als er met de regering en de bevolking zou zijn gecommuniceerd”, aldus minister Oduber die vervolgens meldde dat Sta-

ring in zijn brief schreef over een tsunami ‘alert’ in plaats van ‘watch’. De minister gaf geen antwoord op de vervolgvraag van de *Amigoe* waarom hij niet van tevoren op de hoogte was gesteld en of er nu met de overheidsdiensten rond de tafel wordt gezeten om de procedure te herzien. Gisteravond verklaarde Staring nog dat hij wachtte op goedkeuring om een officieel persbericht uit te sturen waarin de situatie zou worden verklaard. Dat persbericht is vooralsnog niet ontvangen.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Nattigheid

Sinds donderdag is er een windwaarschuwing van kracht door de Meteorologische Dienst (Meteo). Gisteren ging die wind gepaard met regenbuien de hele dag door. Op de foto is de Hooiberg te zien tijdens een van deze heftige regenbuien.

Engel

Een toerist poseert bij een kunstwerk op de muur in San Nicolas. Met behulp van scherven, schelpen en andere materialen is een driedimensionaal mozaïek gemaakt in de vorm van engelenvleugels. Om precies goed te staan voor de foto's, is er een klein opstapje gemetseld waar men op kan staan.

Taart!

Een vrolijke taart bij de opening van Brenchie's Lab, de makerspace, in de bibliotheek van San Nicolas. De hapjes en drankjes bij de opening waren allemaal zelfgebakken of gemaakt, de glazen herbruikbaar en de overige zaken op milieuvriendelijke basis. De tweede vestiging van Brenchie's Lab is doordeeweeks geopend vanaf 11.00 uur op maandag, woensdag en vrijdag tot 19.00 uur en dinsdag en donderdag tot 17.00 uur.

Failliet

Het was slecht nieuws voor de medewerkers van supermarkt Kong Hing. Begin januari kregen de medewerkers te horen dat de supermarkt, die zo'n veertig jaar bestond, faillissement aangevraagd heeft. De parkeerplaats van de vestiging aan de boulevard ziet er inmiddels verlaten uit.

Geknakt

De harde windstoten die gepaard gingen met regenbuien zorgden voor overlast bij het vee. Bij fastfoodketen Taco Bell vielen stukken van de zuil met hun logo op de grond. Sommige mensen raakten zinkplaten van hun dak kwijt. Ook gingen er verschillende bomen tegen de vlakte, waaronder deze op Pos Chikito vlak voor het Serlimar-gebouw. Hij is inmiddels fors gesnoeid en weer rechtop gezet.

Toerismecentrum

Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) bezocht deze week het heropende San Nicolas Visitor Information Center. In november en december maakten zo'n 750 bezoekers gebruik van het informatiecentrum in het hart van San Nicolas.

Foto: Melissa Stamper

Nattigheid.

Toerismecentrum.

Taart!

Foto: Nadine Sulas

Failliet.

Foto: DOW

Geknakt.

Foto: Nadine Sulas

Opstapje.

**BEKENDMAKING
2019/2020**

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Geachte abonnee,

Per 1 januari 2020 zal de abonnementsprijs voor de Amigoe 38 florin bedragen.

U wordt vriendelijk verzocht de automatische of doorlopende betalingsopdracht bij uw bank aan te passen.

Klopt uw rekeningsaldo niet dan vragen wij u beleefd contact met Zulaika Kelly op te nemen via nummer 582-4333.

U kunt uw abonnement ook online betalen! Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:
Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903 RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190 Banco di Caribe rekening nr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnementsrekeningnummer erbij te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling niet afboeken.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Uitgeverij Amigoe (Aruba) NV zoekt per direct een

freelance nieuwsredacteur

Ben jij iemand die kritisch is, die houdt van afwisseling en uitdaging en ben je in staat snel te schakelen op het gebied van communicatie? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Wij zoeken iemand die:
Op de hoogte is van de ontwikkelingen in het lokale nieuws, een scherpe pen heeft, een breed netwerk heeft, interviews afneemt, kritische vragen stelt, initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt en al een aantal jaar relevante werkervaring heeft.

Wij bieden jou:
Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is, een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen.

Vereisten:
HBO-opleiding (journalistiek of communicatie is een pré), goed Nederlands in woord en geschrift, beheersing van Spaans, Engels en Papiaments is een pré, flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend, eigen vervoer.

Graag ontvangen wij je reactie vóór 31 januari 2020.
Stuur je sollicitatiebrief en cv, opgesteld in het Nederlands, per e-mail naar gwilllems@amigoe.com onder vermelding van 'nieuwsredacteur'.
Voor extra informatie kan je contact opnemen met Mevr. Willems via telefoonnummer 582-4333.

**"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure white
sand..."**

**Aruba is Beautiful!
...And Clean...**

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

FPNC
Fundacion Pa Nos Comunidad

Overtourisme schaadt Arubaanse economie

ORANJESTAD — Aruba is al lang voorbij het punt dat toerisme nog waarde toevoegt aan de eilandeconomie. Niet alleen schaadt overmatig toerisme de natuur en wekt irritatie op bij bewoners; voor de middellange en lange termijn ondervindt de economie ook in monetaire zin schade van overtoerisme met een structureel lage economische groei, lagere productiviteit en een gestaag dalend inkomen per hoofd van de bevolking. Dat stelt Ryan Peterson, general manager economic policy van de Centrale Bank van Aruba.

Wie het allemaal wel vindt meevallen met de druk die het toerisme legt op het eiland, doet er goed aan de feiten uit Petersons ‘working paper’ *Whence the twain shall meet: Wheatering overtourism and climate change in small island tourism economies* tot zich te nemen. Peterson, voormalig hoogleraar economische innovatie aan de Universiteit van Aruba, probeert daarin duidelijk te maken dat het al lang niet meer gaat om het vinden van een balans tussen de lasten (overlast) en de lusten (inkomsten) van toerisme voor het eiland. Die balans is namelijk al lang zoek. Wat de studie zo interessant maakt is dat hij een verband legt tussen overtoerisme en het verdienvermogen van Aruba, uitgedrukt in harde florins.

Directe kosten
De algemene conclusie van de studie is dat toerisme veel inkomsten genereert op

de korte termijn, maar overtoerisme op de lange termijn de economie juist schade toebrengt. Peterson kwantificeert dit ook. ‘De directe baten van toerisme aan de economie bedragen 23 procent van het bbp (bruto binnenlands product) op de korte termijn. Maar daar staan ook directe kosten tegenover die zich pas op de lange termijn manifesteren door verlies aan productiviteit doordat de toeristische sector in het merendeel laaggeschoolde arbeid genereert, de ‘economy leakage’ wat het verlies aan geldstromen betekent door bijvoorbeeld import voor de toeristische industrie of de zogeheten ‘remittances’ door het terugsturen van geld naar het thuisland door arbeidsmigranten, en *last but not least* de kosten die de overheid op de lange termijn moet maken in de publieke sector zoals voor gezondheidszorg en infrastructuur. Ik heb dit bij elkaar opgeteld en komt tot een kostenpost van 25 procent van het bbp.”

Quick wins
Peterson erkent dat het om verschillende tijdsdimensies en dat maakt volgens hem de discussie zo lastig. De keuze voor meer bedden voor toerisme levert een ‘quick win’ op, bijvoorbeeld in de vorm van grondopbrengsten en extra belastinginkomsten voor de overheid. Maar uit het onderzoek blijkt volgens hem dat een keuze voor meer bedden geen duurzame economische keuze is, omdat gemeten over een langere periode de kosten hoger zijn. Dat staat nog lost van ecologische schade die toerisme aanricht

en waar de *Amigoe* al veel aandacht aan besteedde. Peterson besteedt een hele paragraaf aandacht aan klimaatverandering en rooibouw die toerisme pleegt op het eiland, maar om aan te tonen dat ecologische duurzaamheid en ecologische duurzaamheid beide onder druk staan. Als er een moment is om in te grijpen, is het nu wel.

Omslagpunt 2001/2002
Wat betreft de economische duurzaamheid is Aruba al over het ‘tipping point’ heen. Na een economische boost in de jaren negentig vooral dankzij dat toerisme, neemt Peterson rond 2001/2002 een ommekeer waar. “De kosten van het toerisme beginnen op te lopen. De output per capita op de arbeidsmarkt neemt gestaag af. En wat volgens hem ook zorgen baart is dat de arbeidsparticipatie afneemt, van ergens ‘bovenin de 60 procent’ naar ‘onderin de 60 procent’. Deels is dit inherent aan de vergrijzing, maar hij brengt het ook in verband met de monocultuur die is ontstaan. ‘In de jaren tachtig en negentig kwamen massaal jonge arbeidsmigranten naar Aruba’. Die kwamen allemaal tegelijk. De influx van een nieuwe generatie arbeidsmigranten compenseert de uitlopende veroudering onvoldoende. Daar komt bij dat veel hoger opgeleide jonge Arubanen vertrekten wegens het ontbreken arbeidsperspectief hier.”

Existentieel risico
Het heeft er volgens Peterson mede toe

geleid dat de economische groei sinds die gloriejaren op de langere termijn blijft steken op gemiddeld 1,1 procent, 0,9 procentpunt onder het duurzame ontwikkelingsdoel van 2 procent van de Verenigde Naties. Een zogeheten ‘regressie-analyse’ wijst volgens hem bovendien uit dat overtoerisme negatief correleert met het inkomen per hoofd van de bevolking en de omzet per toerist terugloopt. Daarnaast laat bezoekers-tevredenheidsonderzoek – uitgevoerd tussen 2000 en 2016 – zien dat overtoerisme een negatieve impact heeft op de ervaring van de toerist. Ryan Peterson spreekt van een ‘spillover delay’ of overlooppvertraging in beter Nederlands, die volgens hem endemisch is voor het mitigeren en beheeren van de ‘langzame brand’ van overtoerisme. Peterson noemt de risico’s van overtoerisme voor Aruba zelfs ‘existentieel’.

Groeierende overheidsuitgaven
Aruba werd afgelopen decennia steeds eenzijdiger afhankelijk van het toerisme. Toerisme domineert zowel export als import (80+ procent) en ook buitenlandse investeringen zijn voornamelijk gedreven door toerisme- en vastgoedinvesteringen uit de VS (65 procent). Het aantal toeristen verdubbelde in minder dan twintig jaar, met arbeidsimmigratie en snelle bevolkingsgroei tot gevolg. Het aantal bezoekers per hoofd van de bevolking bedraagt inmiddels 16,9 met een toerismedichtheid van 10.000 bezoekers per vierkante kilometer. Vol-

gens Peterson wijst voorlopig onderzoek uit dat er een positief verband bestaat tussen de groei van het toerisme en toegenomen overheidsbestedingen tussen 1995 en 2018, terwijl een fors deel van de baten van toerisme naar het buitenland vloeiden.

Toeristenkraan
Zowel op economisch, ecologisch en sociaal vlak is Aruba het punt om een nieuwe toeristenstroom te ‘absorberen’ zonder nieuwe schade aan te richten allang voorbij, betoogt Peterson. Maar jaarlijks genereert de toeristensector wel naar schatting 2 miljard dollar aan inkomsten. Circa een derde deel van de beroepsbevolking werkt in de sector en ook voor belastinginkomsten is de overheid voor een groot deel afhankelijk van toerisme. Dus wat heeft Ryan Peterson eigenlijk te zeuren?

“Ja, dat is ook het probleem”, beaamt Peterson. “Je kunt de kraan niet zomaar dichtdraaien. We zijn afhankelijk van toerisme. Daarmee los je het probleem niet op. Dus we moeten op zoek gaan naar nieuwe oplossingen. We moeten hoe dan ook werk maken van de diversificatie van de economie. Duurzaam toerisme heeft niet alleen te maken met ecologische duurzaamheid, maar juist met het vinden van combinaties met andere economische activiteiten. Zonder andere bronnen van inkomsten kunnen we niet veel langer meer op deze drijven.”

Ronde van Aruba vol

ORANJESTAD — De inschrijvingen voor de Ronde van Aruba waren in drie kwartier vol. Dat maakt de organisatie bekend op sociale media. Belangstellenden die te laat zijn worden op de wachtlijst geplaatst. De organisatie noemt het ‘ongelofelijk’.

De Ronde van Aruba wordt jaarlijks georganiseerd door het Bureau Sport van het Korps Mariniers in Savaneta. Dit jaar is alweer de 28e editie. Het is een 72 kilome-

ter lange hardloop-challenge die letterlijk rond het hele eiland voert, over de ruige noordkust, over verharde en onverharde wegen en tegen de wind in naar de finish. De wedstrijd vindt plaats in de nacht van vrijdag 15 op zaterdag 16 mei. Start en fi-

nish zijn traditiegetrouw bij de Marinierskazerne Savaneta Aruba (MSK Savaneta). Deelnemers kunnen de afstand solo afleggen maar ook als duo of als team van vier. Meer informatie staat op www.rondevanaruba.com.

Aruba Wellness

Overtourisme en planetaire gezondheid

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek verhaalt hij elke zaterdag over wellness-ervaringen in de natuur en andere contexten van Aruba. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Ruben loopt tegen zijn pensioenleeftijd aan. Hij werkte voorheen bij de Lago, de Amerikaanse olieraffinaderij in het zuidelijke Seroe Colorado. De sluiting van de olieraffinaderij in de jaren tachtig was een belangrijke trigger voor de grootscheepse ontwikkeling van het toerisme in Aruba. Financieel-economisch bleek het laatste een succes. Ook Ruben vond bij een van de nieuwe hotels aan Palm Beach een nieuwe professionele toekomst. Als oud-honkballer van het nationale team had hij veel in huis op het gebied van fysieke fitness en sportieve scholing, om aan de slag te gaan in wellness-toerisme. Hij werd trekker van de gym en organiseerde natuurwandelingen met gasten in het Arikok National Park. Ruben raakte door zijn betrokkenheid bij gezondheid en natuur steeds enthousiaster over zijn nieuwe baan. Hij blikte ook kritisch terug op de olieraffinaderij, die hij nu als vervuulende industrie met een fors koolstofvoetspoor zag. Hij zag

lange tijd toerisme als een goede mogelijkheid voor een duurzamere vorm van economische activiteit en inkomen voor de bevolking. Na al die jaren als wellness-trainer is hij nu ook kritisch over wat hij noemt ‘overtourisme’. Tijdens een lezing voor middelbare schoolleerlingen over wellness zei Ruben: ‘Wellness, actief werken aan je gezondheid,

staat niet los van de gezondheid van de natuurlijke omgeving, het water, de lucht, de flora en fauna. Als mensen zijn we eigenlijk deel van de natuur’. Hij hield de leerlingen voor dat ‘zoals lichaam en geest overbelast kunnen worden, ook de natuur kan overbelast raken’. Ruben wil duurzame ontwikkeling, een evenwichtige ontwikkeling van Aruba, tot zijn persoonlijke missie maken als hij gepensioneerd is. Aruba heeft prachtige stranden en een mooie, veerkrachtige natuur, maar het is ook heel klein en zeer kwetsbaar voor klimaatverandering, die onder meer met een hogere zeespiegel gepaard gaat. De verheving van bosbranden, overstromingen, droogte, oprukkende infectieziekten, migraties enzovoorts hebben enorme impact op de volksgezondheid, en daarmee op wellness. Het lijkt de hoogste tijd dat de Directie Volksgezondheid ook een unit voor planetaire gezondheid krijgt. Planetaire gezondheid betreft de gezondheid van de menselijke beschaving en de staat van het natuurlijke systeem waarvan die gezondheid afhankelijk is. Het toerisme en andere beleidsterreinen, zouden wetenschappelijk geïnformeerd moeten worden door deze nieuwe tak van public health.

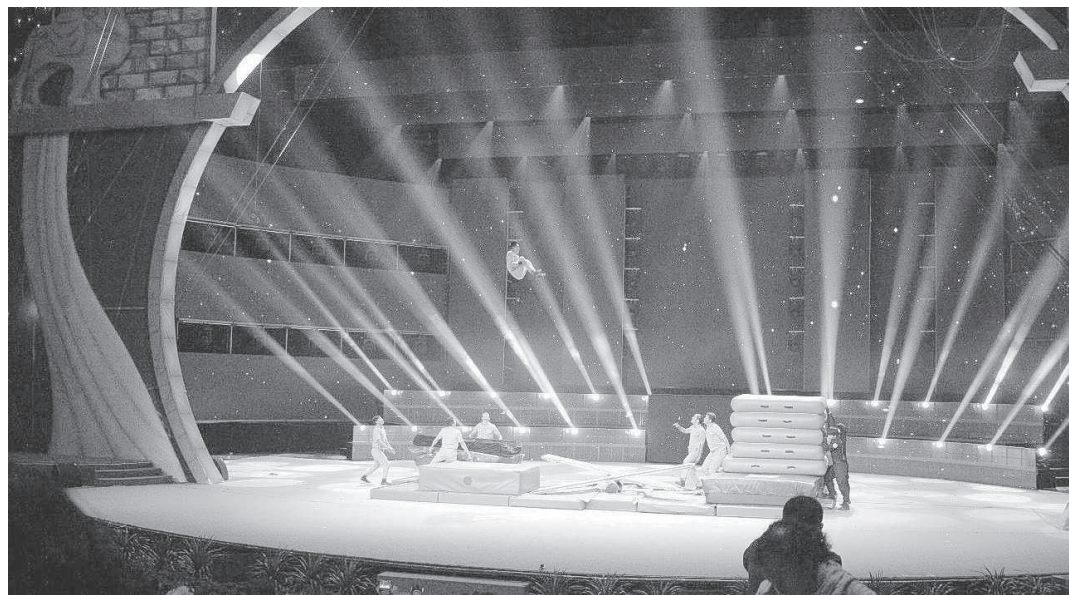
Cubaanse artiesten succesvol in China

ORANJESTAD — Ritmo Cubano II Aruba is een gezelschap van dansers en acrobaten dat al sinds 2010 actief is op Aruba. Ze verzorgen voornamelijk shows in hotels en die blijken bij de toeristen in de smaak te vallen. De groep werd zelfs uitgenodigd om deel te nemen aan een festival in China.

In oktober werd de groep Ritmo Cubano II Aruba geselecteerd voor deelname aan het zeventiende China Aqiao International Acrobatic Art Festival in Shijiazhuang, de hoofdstad van de Chinese provincie Hebei. Selectie was niet vanzelfsprekend: uit 450 groepen werden er slechts

28 geselecteerd. De deelname was uitermate succesvol, de groep mocht vervolgens nog voorstellingen verzorgen in Cangzhou en Wuqiao waarbij ook tegenwoordigers van de Chinese regering aanwezig waren. Het succes in China opende deuren naar nieuwe kansen. De groep trad

op voor de Italiaanse televisie, kreeg een contract in Hongkong en werd uitgenodigd voor diverse andere festivals in de wereld. Minister van Cultuur Xiomara Maduro (MEP) ontving Diego Jaramillo en Yamila Hernández en hun assistent Elsy Ospina van Ritmo Cubano II Aruba. Zij luisterde naar de ervaringen van de artiesten en sprak haar waardering en dank uit voor de wijze waarop de groep Aruba in de wereld heeft vertegenwoordigd.

Euro

Lager

De Europese aandelenbeurzen zijn gisteren overwegend lager gesloten. Op de Amsterdamse beurs ging de aandacht uit naar maaltijd-bestelbedrijf Takeaway.com, dat de overnamestrijd om de Britse branchegenoot Just Eat overtuigend won van techinvesteerder Prosus. Zowel Takeaway als Prosus werd hoger gezet.

De AEX-index op Beursplein 5 sloot 0,4 procent lager op 610,43 punten. De MidKap daalde een fractie tot 930,61 punten. Parijs, Londen en Frankfurt noteerden minnen van 0,1 procent.

Takeaway maakte bekend 80,4 procent van de aandelen Just Eat aangeboden te hebben gekregen, tegen 0,02 procent die bij Prosus werden aangemeld. Het Nederlandse bedrijf en het eveneens aan de Amsterdamse beurs genoteerde Prosus probeerden beide minimaal 50 procent plus één aandeel in handen te krijgen. Takeaway steeg 1,6 procent bij de middelgrote bedrijven, Just Eat kreeg er in Londen 1,9 procent bij.

Prosus was koploper in de AEX met een winst van 3,4 procent. Dat bedrijf maakte ook bekend meer geld te steken in de Indiase markt voor digitaal krediet. Dochteronderneming PayU neemt daarvoor de snelgroeïende Indiase kredietverstrekker PaySense over.

Galapagos steeg 0,7 procent. De Amerikaanse farmaceut Gilead Sciences heeft inmiddels 25,84 procent van de biotechnoloog in handen. De uitbreiding komt voort uit de megadeal die de twee bedrijven vorig jaar sloten. De euro was 1,1115 dollar waard tegen 1,1105 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,3 procent minder op 59,40 dollar. Brentolie werd 0,2 procent duurder op 65,50 dollar per vat.

Wall Street

Rood

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn gisteren met koersverliezen geëindigd. Eerder op de dag brak de Dow-Jonesindex voor het eerst even door de grens van 29.000 punten, maar de koers zakte al snel weer onder die grens. Een tegenval-lend banenrapport en nieuwe Amerikaanse sancties op Iran drukten op het sentiment.

De Dow-Jonesindex sloot 0,5 procent lager op 28.823,77 punten. De breed samengestelde S&P 500 leverde 0,3 procent in tot 3265,35 punten en techbeurs Nasdaq verloor ook 0,3 procent tot 9178,86 punten.

Boeing daalde 1,9 procent nadat het bedrijf interne communicatie had vrijgegeven. Medewerkers van de vliegtuigbouwer hadden sterke twijfels over de ontwikkeling van de 737 MAX, die wereldwijd om veiligheidsredenen aan de grond wordt gehouden. Boeing noemt de inhoud van de vrijgegeven berichten ‘compleet onacceptabel’. Het bedrijf stuurde de informatie eerder al door aan de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten. Verder werd bekend dat Spirit Aerosystems 2800 banen schrapt in een fabriek die onderdelen maakt voor de 737 MAX. Spirit, dat ruim de helft van zijn jaaromzet haalt uit leveranties voor de 737 MAX, verkeert in onzekerheid over de hervatting van de bouw van die toestellen. Het aandeel daalde 4,3 procent. Verder is er aandacht voor GrubHub. De maaltijdbezorger sprak berichten tegen over dat het zichzelf in de etalage zou hebben gezet en daalde 6 procent. Die geruchten zorgden eerder voor een fikse koerssprong voor het bedrijf.

Airbus onttroont Boeing als grootste vliegtuigbouwer

TOULOUSE — Boeing is niet langer de grootste vliegtuigbouwer ter wereld. Het Amerikaanse concern is ingehaald door zijn Europese rivaal Airbus.

In 2019 leverde Airbus 863 verkeersvliegtuigen, 8 procent meer dan het jaar ervoor, zo heeft het concern bekendgemaakt in Toulouse. Boeing heeft zijn jaarresultaat nog niet gepubliceerd, maar tot eind november had het bedrijf 345 toestellen afgeleverd. Ruim 400 toestellen van het type 737 MAX konden nog niet aan de klanten worden geleverd. Sinds maart vorig jaar worden alle vliegtuigen van dat type aan de grond gehouden, nadat kort na elkaar twee 737 MAX-toestellen waren neergestort.

Simulatortraining

Boeing krijgt bovendien met miljarden aan extra kosten te maken als piloten voor de 737 MAX eerst moeten trainen in een simulator voordat ze met de toestellen mogen gaan vliegen. Dat heeft persbureau Bloomberg berekend. Eerder deze week kwam Boeing zelf met het advies om piloten eerst een training te laten doen in een vliegsimulator. Boeing stuurde het advies naar de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten. Die nemen uiteindelijk de beslissing of

de extra training noodzakelijk is als de 737 MAX weer de lucht in mag. Eerder prees Boeing de 737 MAX juist nog aan met het argument dat piloten die eerder al met andere 737-types vlogen alleen een simpele computertraining hoefden te doen. Nu is Boeing op dit standpunt teruggekomen. Bloomberg schat dat Boeing waarschijnlijk 5 miljard dollar kwijt kan zijn aan vergoedingen aan luchtvaartmaatschappijen voor simulatortrainingen die erg kostbaar zijn. Vooralsnog heeft Boeing 5,6 miljard dollar uitgetrokken om onder meer luchtvaartmaatschappijen te compenseren voor de problemen met de 737 MAX. Het is nog altijd onduidelijk wanneer de 737 MAX weer mag vliegen. Steeds meer luchtvaartmaatschappijen rekenen er niet meer op dat dit voor juni gebeurt.

60 miljoen voor topman

De vertrokken Boeing-topman Dennis Muilenburg krijgt van het bedrijf ruim 60 miljoen dollar mee aan compensaties en pensioenvergoedingen. Dat blijkt uit documenten die Boeing opstuurde naar de Amerikaanse toezichthouder. Muilenburg ontvangt volgens het bedrijf geen gouden handdruk. Boeing zei in november dat de oud-topman zelf had aangeboden zijn bonus voor 2019 en opbrengsten uit aandelen op te ge-

ven. Muilenburg verdiende in zijn 4,5 jaar aan het roer bij de vliegtuigbouwer tientallen miljoenen. In december stapte hij op. Volgens Boeing was zijn vertrek nodig om het vertrouwen in het bedrijf te herstellen na de problemen met de 737 MAX.

Miljoenenboete

De Amerikaanse luchtvaartwaakhond Federal Aviation Authority (FAA) wil Boeing een miljoenenboete opleggen. De vliegtuigbouwer zou willens en wetens defecte vleugelonderdelen voor de 737 MAX hebben gebruikt. Volgens de FAA voerde Boeing te weinig kwaliteitscontrole uit bij zijn leveranciers. Uit tests van de onderdelen bleek dat ze niet sterk genoeg waren, maar de vliegtuigbouwer monteerde ze toch op 178 vliegtuigen. De FAA stelt een boete van 5,4 miljoen dollar voor. De boete heeft overigens niets te maken met de twee crashes van toestellen van het type 737 MAX. In december kreeg Boeing ook een boete voor hetzelfde vergrijp bij 133 vliegtuigen van het type 737 NG, de voorloper van de 737 MAX. Die bedroeg 3,9 miljoen dollar. Boeing liet in een verklaring weten de defecte vleugelonderdelen te vervangen. Ook belooft de vliegtuigbouwer beterschap.

Schiphol goed voor 93.000 voltijdbanen

DEN HAAG — Luchthaven Schiphol zorgt voor zo'n 93.000 voltijdbanen, meldt minister van Infrastructuur en Waterstaat Cora van Nieuwenhuizen aan de Tweede Kamer. Op en rond de luchthaven werken 68.000 mensen (goed voor 57.000 voltijdbanen), indirect zorgt Schiphol voor 36.000 voltijdbanen.

“Schiphol biedt vooral veel werkgelegenheid op de regionale arbeidsmarkt voor lager en middelbaar opgeleid personeel”, aldus de bewindsvrouw. Ze heeft drie economische onderzoeken laten doen op het gebied van luchtvaart in Nederland. Als Schiphol zou groeien naar 540.000 starts en landingen per jaar ten opzichte van het huidige plafond van 500.000, zou dit Nederland tientallen miljoenen opleveren. Afhankelijk van de economische ontwikkeling, zou de groei van Schiphol 40 tot 226 miljoen euro opleveren in 2025. “Om het netwerk van Schiphol in lijn met die van de belangrijkste Euro-

Photo: Shutterstock

pese concurrenten te ontwikkelen, is tot en met 2025 een gematigde groei van de

capaciteit nodig”, schrijft Van Nieuwenhuizen. De minister kondigde vorige zo-

mer aan dat Schiphol onder strenge voorwaarden mag groeien vanaf 2020.

‘Beleggers positief over financiële markten ondanks onrust Iran’

AMSTERDAM — Beleggers zijn aan het begin van het nieuwe jaar positief gestemd over de financiële markten na een voor de beurzen ook al ‘zeer positief’ verlopen 2019. De oplopende spanningen in het Midden-Oosten doen daar niets aan af, al heeft de onrust wel invloed op de voorkeursaandelen van beleggers. Dat meldt onlinebroker BinckBank in zijn Beleggersbarometer.

Het vertrouwen van beleggers liep in januari iets op

tot plus 4,8 op een schaal van min 10 tot plus 10.

Daarmee komt de index uit op zijn hoogste stand in ruim twee jaar. Sinds de zomer van 2019 is sprake van een groeiend geloof in de markten.

Door de ontwikkelingen in het Midden-Oosten is de olieprijs een belangrijke maatstaf als het gaat om de

keuze voor aandelen. Door de oplopende olieprijsen is energiereus Shell de favoriet. Het tegenovergestelde geldt voor luchtvaartconcern Air France-KLM. Verder blijven tech- en farma-aandelen populair onder beleggers. Dat was ook voor de opilaaiende onrust in het Midden-Oosten het geval.

Takeaway verslaat Prosus in strijd om Just Eat

AMSTERDAM — De Nederlandse maaltijdbezorger Takeaway.com heeft de overnamestrijd om zijn Britse branchegenoot Just Eat gewonnen van techinvesteerder Prosus. De twee aan de beurs in Amsterdam genoteerde bedrijven hadden allebei een bod neergelegd op Just Eat, maar de aandeelhouders van het Britse bedrijf kozen in meerderheid voor het voorstel van Takeaway, dat daardoor een van de grootste maaltijd-bestelconcerns ter wereld wordt.

De onderneming achter onder meer de populaire site Thuisbezorgd.nl wist ruim 80 procent van de aandelen Just Eat binnen te halen. Dat was ruim boven de acceptatiedrempel van 50 procent plus één aandeel, die nodig was om het bod te doen slagen. Prosus kreeg slechts 0,02 procent van de stukken toegezegd en gooit

de handdoek in de ring. Bij de overname wordt aan Just Eat een prijskaartje van omgerekend zo'n 7,2 miljard euro gehangen. De transactie zal door Takeaway in aandelen worden afgehandeld. Prosus had gekozen voor een bod in contanten, wat zou neerkomen op een totaalbedrag van ongeveer 6,5 miljard

euro. Takeaway was de eerste partij die bij Just Eat aanklopte, en wist zich ook verzekerd van de steun van het bestuur van de Britten. Prosus, dat vorig jaar zijn debuut maakte aan de beurs in Amsterdam, toonde later pas interesse. Dit leidde tot een strijd waarbij beide partijen hun biedingen moesten opschrijven. Zowel Takeaway als Prosus had vorige maand al aangegeven niet nog eens met een hoger bod te zullen komen.

Topman Jitse Groen van Takeaway reageert verheugd: “Just Eat Takeaway.com is een droomcombinatie en ik kijk er erg naar uit om het

bedrijf nog vele jaren te leiden.” Het fusiebedrijf zal gevestigd zijn in Amsterdam, maar neemt de notering van Just Eat aan de beurs in Londen over. De notering van Takeaway in Amsterdam zal worden opgezegd.

Takeaway nam in 2016 al de activiteiten van Just Eat in de Benelux over. In hetzelfde jaar trok het bedrijf zich evenwel terug uit het Verenigd Koninkrijk, omdat het daar toen geen kans zag uit te groeien tot marktleider. In 2018 waren Takeaway en Just Eat samen goed voor 355 miljoen bestellingen in meerdere landen en een omzet van 7,3 miljard euro.

‘GM brengt naam Hummer terug voor elektrische pick-up’

DETROIT — De originele Hummer is een forse terreinwagen die enorme hoeveelheden benzine slurpt, maar binnenkort is het mogelijk om zonder eventuele gewetenswroeging in een auto met die naam rond te rijden. General Motors (GM) brengt de naam Hummer namelijk terug voor een elektrische pick-up, meldt de Amerikaanse krant The Wall Street Journal. Over twee jaar moet die auto te koop zijn.

De nieuwe Hummer zal volgens de zakenkrant in een beperkte oplage worden geproduceerd. De wagen krijgt

het uiterlijk van een jeep en is bedoeld voor mensen die graag op ruw terrein rijden. De Hummer moet de eerste worden in een reeks elektrische pick-uptrucks en SUV's die GM de komende jaren op de markt wil brengen. Om de terugkeer van de Hummer onder de aandacht te brengen heeft GM de hulp ingeroepen van basketballster LeBron James. Hij treedt op in een reclamespotje dat tijdens de Super Bowl, de finale van het American Footballseizoen, wordt uitgezonden.

Met de productie van de originele Hummer is GM in 2010 gestopt.

Indiase IT-reus pleit eigen topman vrij van gesjoemel

BANGALORE — Het Indiase IT-concern Infosys heeft zijn eigen topman vrijgepleit van gesjoemel met de boekhouding. Het auditcomité van de raad van bestuur vond geen bewijs voor de beschuldigingen die klokkenluiders afgelopen najaar deden, maakte het bedrijf bekend.

In een open brief aan het bestuur van Infosys klaagden anonieme medewerkers dat topman Salil Parekh werknemers ertoe aanzette winstcijfers aan te dikken. Hij zou daarnaast druk hebben uitgeoefend om deals lucratiever te laten lijken dan ze in werkelijkheid waren. Het auditcomité verklaart

na ruim honderd gesprekken met 77 personeelsleden geen aanwijzingen te hebben gevonden voor gerommel met de financiën. Ook voor ongepast gedrag door de leiding was geen bewijs. Eerder gepubliceerde resultaten hoeven dan ook niet te worden aangepast, meldt het bedrijf gelijktijdig met zijn kwartaalcijfers.

Infosys, het op één na grootste IT- en consultancybedrijf van India, is nog niet helemaal van de kwestie af. De Amerikaanse beurswaakhond SEC onderzoekt de aantijgingen nog. Daarnaast hebben Indiase toezicht-houders om tekst en uitleg gevraagd over de affaire.

NEW YORK		AMSTERDAM	
DOW JONES	28.973.32 0.06%	AEX	612.10 -0.07%
S&P 500 INDEX	3.280.42 0.17%	ARCELOMITTAL	14.94 -1.68%
NASDAQ	9.227.93 0.27%	AEGON NV	4.04 0.15%
AMAZON.COM INC	1.897.57 -0.18%	KONINKLUKE AHOL	22.49 1.35%
APPLE INC	312.38 0.89%	AKZO NOBEL	89.89 0.16%
BAIDU INC-SP ADR	143.31 1.74%	ASML HOLDING NV	269.80 -0.95%
BERKSHIRE HATH-B	227.81 -0.37%	DSM (KONIN)	112.30 -1.40%
BOEING CO/THE	335.06 -0.38%	HAL TRUST	145.40 -0.14%
CITIGROUP INC	79.84 -0.30%	HEINEKEN NV	98.12 -0.35%
COCA-COLA CO	55.72 0.68%	ING GROEP NV	10.88 -1.16%
COSTCO WHOLESALE	298.63 -0.26%	KPN (KONIN) NV	2.67 -0.04%
WALT DISNEY CO	145.09 0.18%	KONINKLUKE PHIL	44.53 -0.37%
3D SYSTEMS CORP	9.79 0.18%	RANDSTAD NV	55.34 -1.00%
EBAY INC	35.01 -0.50%	ROYAL DUTCH SH-A	26.71 0.26%
FACEBOOK INC-A	218.47 0.08%	TOMTOM	10.05 -1.08%
GENERAL ELECTRIC	11.87 -0.38%	TOTAL SA	50.01 0.10%
ALPHABET INC-A	1.430.90 0.78%	UNILEVER NV	50.53 0.74%
HP INC	21.48 1.11%	W.P. STEWART HOL	596.97 0.71%
HOME DEPOT INC	224.18 -0.45%		
INTEL CORP	59.61 0.52%	SCOTIA FUNDS	9-Jan
JOHNSON&JOHNSON	145.13 -0.18%	MONEY MARKET	13.5538 0.01%
MICROSOFT CORP	162.91 0.50%	US DOLLAR BOND	2.8113 -0.38%
PROCTER & GAMBLE	124.05 0.16%	GLOBAL EQUITY	3.2363 0.73%
ROYAL DUTCH-ADR	59.31 -0.62%	US EQUITY	18.1330 0.97%
STARBUCKS CORP	89.75 -0.87%	CANADIAN EQUITY	2.8594 0.03%
TWITTER INC	32.81 -1.25%	FUNDS	9-Jan
WALMART INC	116.21 -0.98%	BGF CONT-EUR FLEX	32.51 0.65%
EXCHANGE TRADED FUND	10-Jan	BGF EMIKT BOND	19.09 0.16%
ALERIAN MLP - AMLP	8.72 -0.46%	BGF FIX INC GBL OP	14.84 0.07%
ISH GBL HY BD - GHYG	49.95 0.09%	BGF GBL ALLOCATION	61.29 0.36%
ISH IBXX HY BD - HYG	88.39 0.03%	BGF USD CORE BOND	17.31 -0.23%
ISH SELECT DIV - DIVY	105.46 0.28%	BGF USD HI YIELD BND	35.78 0.28%
ISH MSCI EMKT - EEM	45.75 0.88%	TEMPLETON GBL BND	25.46 -0.20%
ISH MSCI PAC - EPP	47.09 0.68%	TEMPLETON ASIAN SM	51.22 1.41%
ISH RUSSELL - IWV	191.34 0.10%	CURRENCIES	10-Jan
ISH S&P 500 - SPY	199.14 0.25%	YEN/USD	109.6200 0.09%
ISH EUROPE - IEV	46.93 -0.05%	EUR/USD	1.1110 0.04%
INVECO QQQ TRUS	219.64 0.30%	CAN/USD	1.3041 -0.11%
INVECO DB COMMO	15.84 -0.19%	GBP/USD	1.3067 0.00%
SPDR S&P INT DIV-DWX	40.17 0.30%	COMMODITIES	10-Jan
SPDR S&P MID 400	374.51 -0.05%	OIL WTI	59.21 -0.59%
SPDR S&P 600 SMA	72.02 -0.17%	GOLD	1555.25 0.19%
VANGUARD REIT - VNQ	91.96 0.41%	SILVER	18.08 0.97%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.43 -0.22%	WHEAT	566.75 0.80%
Source Bloomberg			

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbi@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbi

Ron Gomes Casseres versterkt tijdelijk CBCS-directie

WILLEMSTAD — Ron Gomes-Casseres, voormalig managing director van de Maduro en Curiel’s Bank (MCB), is toegevoegd aan de directie van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Tot er een nieuwe president-directeur is aangesteld zal hij José Jardim en Leila Matroos-Lasten versterken in de CBCS-directie. Dat maakte president-commissaris Etienne Ys vanmorgen bekend tijdens de persconferentie over de stand van zaken met betrekking tot het wervingsproces voor een nieuwe president-directeur voor de CBCS.

De in juni 2019 aangetreden Bob Traa trad om persoonlijke redenen per 31 december 2019 af als interim-president-directeur. De Raad van Commissarissen (RvC) van de centrale bank werkte sinds de aankondiging van zijn vertrek aan de profielschets voor een nieuwe topman bij de CBCS. “We hebben kandidaten gepeild en binnenkort zullen de eerste gesprekken plaatsvinden. We verwachten dat we binnen enkele maanden één of meer kandidaten aan de beide overheden kunnen voorstellen voor de installatie van een nieuwe president-directeur”, aldus Ys. De RvC verwacht dat hoog-

uit eind mei een vervanger voor Traa is gevonden. CBCS financieel-economisch directeur José Jardim neemt voorlopig waar als interim-president-directeur, zei Ys. Conform de statuten van de centrale bank bestaat de directie uit drie personen. Met het oog op de uitdagingen waarmee de CBCS wordt geconfronteerd, is het volgens de RvC belangrijk dat een derde persoon de directie versterkt. Gomme-Casseres is geen onbekende in de financiële sector. Met name in de bancaire sector heeft hij zijn sporen verdiend. Ook heeft hij verschillende functies bij publieke en private instellingen bekleed, waaronder

Etienne Ys

als uitvoerder en toezicht-houder. Bovendien heeft hij als adviseur zitting genomen in diverse commissies, waaronder in de evaluatie-commissie van de Rijkswet financieel toezicht.

Girobank
Ys maakte ook van de gelegenheid gebruik om vanuit de zijde van de RvC uitleg te geven over de situatie bij de noodlijdende Girobank. De perceptie dat de huidige directie schuld heeft aan de problemen bij de Girobank werd door hem betwist. De financiële positie van de Girobank was bij het aantreden van Matroos-Lasten en

Jardim in het laatste kwartaal van 2017 al precair. Op dat moment kampte de bank al met een deficit van 300 miljoen gulden. Bovendien leed de bank structureel grote verliezen. “Het was geen bedrijf dat met winst draaide noch solvabel was. Er lag veel druk op de liquiditeit van de Girobank met als gevolg dat de CBCS de bank een lening moest verstrekken om de liquiditeitsproblemen van de Giro te verzachten”, legde Ys uit. Pogingen om een structurele oplossing voor de Girobank te vinden bleken vruchteloos. Eind deze maand zal de directie van de CBCS een voorstel aan de overheden indienen voor de oprichting van een garantiefonds. Als een bank failliet gaat, ziet het garantiefonds, dat gefinancierd wordt door de lokale financiële instellingen, erop toe dat depositanten hun (spaar) geld terugkrijgen. Volgende week zal de CBCS-directie een persconferentie houden over de Girobank.

Contractondertekening CRU/RdK opgeschort

WILLEMSTAD — Door een onduidelijkheid over een bepaling in de beëindigingsovereenkomst van de Refineria Isla hebben de ex-werknemers van de raffinaderij het nieuwe arbeidscontract bij CRU nog niet getekend.

Volgens Marcelino ‘Chonky’ De Lannoy, interim-directeur van CRU’s moederbedrijf Refineria di Kòrsou (RdK), werken juristen aan een oplossing. Een artikel in de beëindi-

gingsovereenkomst zegt dat als de afvloeiingsregeling niet zal worden uitgekeerd conform het betalingsschema, het dienstverband van de werknemers weer wordt hersteld. “Het is raar dat de ar-

beiders dan bij twee instanties in dienst zijn. We stellen daarom voor dat er een addendum komt op het artikel, waardoor het duidelijk wordt wat er met het artikel wordt bedoeld”, aldus De Lannoy. De RdK was niet betrokken bij de opstelling van de beëindigingsovereenkomst. Eergisteren stuurden de twee Isla-vakbonden Apri en PWFC een schrijven naar

hun leden om hen te informeren over het besluit van RdK om de ondertekening van de contracten op te schorten. Aanvankelijk zou de contractondertekening gisteren en vandaag plaatsvinden. De voormalige Isla-werknemers dienen daarentegen nog steeds alle relevante documenten aan te leveren om bij CRU in dienst te kunnen treden.

Nieuwjaarsfeest Banco di Caribe

WILLEMSTAD — Banco di Caribe had eergisteren bij het hoofdkantoor een nieuwjaarsfeest voor de relaties en de ‘captains of industry’ op het eiland. Het feest was druk bezocht. Op de foto banktopman Dito de Kort (2e van rechts) in gezelschap van Andrey Pichardo, Eric Matroos en Reinald Curiel.

2e moord van het jaar

WILLEMSTAD — Een dag na de eerste moord heeft de politie al de tweede moord van dit jaar geregistreerd. De onschuldige 28-jarige Jahier Rudolph Evertsz kwam afgelopen dinsdag thuis aan en werd beschoten. De broer van de man zou een conflict hebben gehad met andere mannen, aldus bronnen.

Uit preliminair onderzoek van de politie blijkt dat twee groepen jongeren problemen met elkaar hadden, wat eindigde in de schietpartij. De politiecentrale kreeg om 19.24 uur een melding binnen over een schietpartij in de Kaya Neblina in Seru Fortuna waarbij een man zwaargewond was geraakt. De agenten troffen het slachtoffer in zeer kritieke toestand aan, met schotwonden aan zijn bovenlichaam. Een ziekenwagen werd ingeschakeld maar hulp mocht niet meer baten. De politiearts constateerde de dood van Evertsz die op 13 januari zijn verjaardag zou vieren. Zijn lichaam werd in beslag genomen voor lijkschouwing. De politie meldt verder niets over de schutter(s). Het onderzoek wordt voortgezet.

Prognose aantal illegale Venezolanen dit jaar: Circa 21.000

WILLEMSTAD — Er is sprake van een grote toename van het aantal ongedocumenteerde Venezolanen op Curaçao. Naar schatting zijn het er momenteel tussen de 6000 en 16.000. Dit aantal zal dit jaar echter nog verder stijgen tot circa 21.000. Dat blijkt uit de prognose van het International Committee of the Red Cross (ICRC) en de International Organization for Migration (IOM), informeerde Leslie Fer, directeur Risicobeheersing en Rampenbeleid, woensdag tijdens een presentatie in het Interparlementair Koninkrijks-overleg (ipko).

door Jomaira Angela

Hij gaf op de eerste plaats een beeld van de situatie in Venezuela zoals hij dat in maart 2017 tijdens een presentatie aan de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, Bert Koenders, heeft gedaan. Venezuela kampte toen al met veel chaos, geweld, criminaliteit, veel moorden, problemen met volksgezondheid en dus ook migratie. De situatie is hierna steeds verslechterd en er is geen zicht op verbetering. Er is sprake van grote schaarste van primaire levensmiddelen: voedsel, medicijnen, grondstoffen, et cetera en de stroom valt ook dagelijks uit, aldus Fer. De economische, politieke en sociale situatie alsook die van de gezondheid gaat steeds verder achteruit. Er is nog veel meer criminaliteit, vooral in de grote steden. Voor grote delen van het land geldt een negatief reisadvies. Sterker nog, er is geen zicht op verbetering op korte noch op lange termijn.

Terrorisme

Fer stond stil bij de effecten hiervan op Curaçao, namelijk mensensmokkel, smokkel van wapens en munitie, van dieren,

maar ook van handgranaten. Aruba kampt hier ook mee. Er zijn bovendien signalen van terroristische groeperingen die actief zijn bij de kust van Falcon en La Vela de Coro. Fer noemde de Hezbollah en ELN. Op de vraag van Machiel de Graaf (PVV) over hoeveel leden hiervan op Curaçao zijn of dat die naar Nederland zijn doorgereisd, zei Fer terughoudend te moeten zijn, omdat de informatie van specialistische diensten komt. “Er zijn geen concrete cijfers van Hezbollah, maar in Trinidad zijn deze groeperingen al bezig en ze zijn ‘overgewaaid’ naar Venezuela. De kans is groot dat de situatie daar alleen maar zal verslechteren, waardoor ze naar Curaçao kunnen komen. Men moet denken aan terroristische activiteiten zoals drugssmokkel en het sturen van handgranaten. We moeten ons afvragen waarom ze handgranaten sturen.” Verder lijkt het erop dat ook binnen Venezuela men zich bezig gaat houden met de productie van drugs, aldus Fer. “De eilanden zullen nog intensiever worden gebruikt als springplank voor drugs naar andere landen, waaronder Ne-

derland.” Bonaire is tot nog toe buiten beschouwing gebleven en kampt dus niet met de Venezuela-problematiek zoals op Curaçao en Aruba. Fer gaf ook een beeld van de feiten tot deze maand: er is sprake van een unilaterale grenssluiting sinds februari vorig jaar, afname van het toerisme uit Venezuela met circa 20 procent wat substantieel invloed heeft op de economie en de GDP. De illegalen kampen hier ook met (seksuele) uitbuiting. Ze worden dus misbruikt, aldus Fer. Zo denken sommige vrouwen dat als ze zwanger raken van een lokale man zij hier mogen blijven.

Bovendien moeten de illegalen opgesloten worden, wat soms, zoals in november vorig jaar, niet op een wenselijke humane manier plaatsvindt in de vreemdelingenbarakken. “Het verdient geen schoonheidsprijs, met alle gevolgen voor het imago van het gehele Rijk. Ngo’s en advocaten gaan dan rapporten opmaken et cetera, wat leidt tot imagoschade.” Fer stond ook stil bij het aantal illegale binnenkomsten en verwijderingen in 2019.

Hij is voor bijna 80 procent van zijn tijd bezig met het dossier Venezuela, waardoor hij de andere overheidstaken waarmee hij is belast, niet kan uitvoeren, met alle gevolgen van dien. Fer deed een beroep vooral aan Nederland om alles uit de kast te halen om te helpen. Hij heeft de kennis, maar mist de (financiële) middelen en mankracht.

Verwijderingen nov. 2019

Nationaliteiten	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	Tot.
Venezolaanse	51	79	63	64	32	13	22	7	14	28	111	484
Jamaikaanse	11	1	5	14	6	-	1	-	4	3	1	46
Dominicaanse	6	1	1	7	4	9	1	2	5	2	7	45
Colombiaanse	8	5	5	3	3	-	2	7	1	4	-	38
Haitiaanse	-	4	1	2	1	4	1	5	1	3	3	25
Guyanese	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	4
Surinaamse	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	4
Ecuadoriaanse	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	3
Franse	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
inwoner van Canada	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
inwoner van Pakistan	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2
inwoner van Cuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
inwoner van Spain	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Amerikaanse	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
inwoner van Mexico	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Indiase	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tot.	78	92	76	90	50	27	28	23	30	42	124	660

Illegale binnenkomst 2019

Maand	Illegale binnenkomst (verstekeling/smokkel)	Binnenkomst gedurende ongewenst verklaring
2019		
Januari	10 Ven, 1 Dom	7 Ven
Februari	26 Ven	10 Ven
Maart	37 Ven	14 Ven
April	45 Ven	5 Ven
Mei	24 Ven	3 Ven
Juni	7 Ven	1 Ven
Maand	Illegale binnenkomst (verstekeling/smokkel)	Binnenkomst gedurende ongewenst verklaring
Juli	17 Ven	2 Ven
Augustus	3 Ven	2 Ven
September	3 Ven	1 Ven
Oktober	15 Ven	6 Ven
November	102 Ven	25 Ven
December		
Totaal	289 VEN 1 andere	82

Foto's: Directie Risicobeheersing en Rampenbeleid

Zaak poging tot moord met voertuig na dominospel verdaagd

WILLEMSTAD — De Haïtiaanse man Inelien C. (40) verscheen eergisteren voor de rechter voor de behandeling van de zaak tegen hem, maar het onderzoek is nog niet gereed. De zaak werd verdaagd. Hij wordt vervolgd voor poging tot moord op 20 september vorig jaar.

Hij heeft op de bewuste dag volgens het Openbaar Ministerie opzettelijk en met voorbedachten rade getracht de man L.B. van het leven te beroven ‘door hem opzettelijk en na kalm beraad en rustig overleg met een motorrijtuig aan te

rijden’. Subsidiair wordt hij vervolgd voor het opzettelijk en al dan niet met voorbedachten rade toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. Het slachtoffer liep een gebroken been op. Uit het onderzoek blijkt dat hij dit na een compleet uit

de hand gelopen dominospel had gedaan. De politie werd die dag om 22.13 uur gebeld en de agenten kregen ter plekke van het slachtoffer te horen dat hij tijdens een dominospel ruzie had gekregen met C., waarbij hij door C. werd bedreigd. Hierna duwde C. hem en ging vervolgens weg van de plek. C. vond het echter nodig om in zijn auto rond te gaan rijden op zoek naar hem. Toen C. hem zag, reed hij hard op

hem af en heeft hij hem geschept. Het slachtoffer werd vervolgens met een ziekenwagen naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. C. werd de volgende ochtend door de politie aangehouden. Zijn advocaat verzocht de rechter gisteren om hem in afwachting van de behandeling van de zaak voorlopig vrij te laten, maar dat verzoek werd door de rechter afgewezen. Hij blijft vastzitten.

Nieuwe technieken

Restauratieproject Bonaire herstelt ruggengraat van koraalrif

KRALENDIJK — Voor het eerst probeert de Reef Renewal Foundation Bonaire (RRFB) rifbouwende koralen te laten groeien in de onderzeese kwekerijen van de stichting. Ongeveer 300 fragmenten koloniekoralen zijn inmiddels geoogst uit het rif en aangebracht op aangepaste ‘boompjes’ waar zij in een beschutte omgeving verder kunnen groeien. Koloniekoralen geven het rif zijn structuur.

Tot dusver heeft de RRFB zich hoofdzakelijk toegelegd op het kweken van steenkoralen zoals elandgewei- en hertshoornkoralen waarvan de dichtheid sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw sterk is afgenomen. Stekjes van deze twee koraalsoorten groeien goed en worden na het bereiken van wasdom teruggezet op kale plekken van het rif waar zij zich verder kunnen ontwikkelen.

De vrijwilligers van de Reef Renewal Foundation Bonaire.

In Florida hebben wetenschappers nieuwe technieken ontwikkeld om ook koloniekoralen in kwekerijen onder water en op land te laten groeien. Deze methoden worden nu ook toegepast op

Bonaire. Het rif dat het eiland omringt is weliswaar in vergelijking met andere koraalformaties elders in het Caribisch gebied relatief gezond, toch hebben RRFB-duikers en biologen een sig-

nificante afname kunnen constateren van de bolvormige koralen die de ruggengraat van het rif vormen. Dankzij de nieuwe technieken is RRFB nu in staat haar restauratiewerkzaam-

Verskillende soorten koloniekoralen.

De nieuwe koraalkwekerij met de koloniekoraalfragmenten.

heden verder uit te breiden. “Door nu ook drie soorten koloniekoralen te kweken, kunnen wij onze aanpak verbreden en het herstel van beschadigde delen van het rif zowel versnellen als verbeteren en ook de diversiteit en complexiteit van de koraalgemeenschappen borgen”, aldus RRFB-projectcoördinator Francesca Virdis.

Het nieuwste project van RRFB is onder meer mogelijk gemaakt door steun van Cargill Bonaire, de exploitant van de zoutpannen. Volgens Virdis is de betrokkenheid van de gemeenschap bij het werk van de stichting van groot belang voor duurzaam succes. Wanneer de eerste kweek van ongeveer 300 koloniekoralen het beoogde resultaat heeft behaald, is RRFB van plan om het project op te schalen en jaarlijks duizenden koraalfragmenten te produceren om uit te zetten op het rif.

Bonaire kan rustig slapen: Geen tsunamidreiging

KRALENDIJK — Door de hevige aardbevingen op Puerto Rico werd gesproken over een mogelijk tsunami-gevaar voor onder meer Curaçao en Bonaire. Gezaghebber Edison Rijna heeft de bevolking van Bonaire inmiddels gerustgesteld, ze hoeven niet bang te zijn voor een tsunami.

Volgens de gezaghebber was er op het eiland sprake van ‘aanhoudende geruchten’ rondom de mogelijke komst van een tsunami. “Zodra ik hoorde van de berichten die de ronde doen heb ik contact opgenomen met de meteorologische dienst van Nederland, het KNMI. Zij hebben mij verzekerd dat er geen reden is voor paniek”, aldus Rijna. Hij roept dan ook op om

rustig te blijven en niet te reageren op ‘onjuiste informatie’. Het is niet duidelijk op welke onjuiste informatie hij doelt. “Als gezaghebber ben ik belast met de openbare orde en veiligheid en is het mijn plicht om betrouwbare informatie te zoeken”, aldus Rijna in ferme taal. Mocht er wel een ramp zijn voordoen op Bonaire, zoals een tsunami, dan is het ei-

land daarop voorbereid met een eigen rampenteam. “Niet zo lang geleden hebben wij een maritieme oefening gehouden waarin we geoefend hebben met wat er moet gebeuren als ons eiland bijvoorbeeld met een tsunami te maken krijgt. Het rampenteam heeft een draaiboek voor alle soorten calamiteiten die zich kunnen voordoen. Als er een dreiging van een calamiteit is, dan ben ik de eerste persoon die ermee belast is verantwoordelijkheid te nemen, op te treden en de samenleving te informeren”, aldus de gezaghebber tot besluit.

AJJC intensiveert antigeweldcampagne na moordincidenten

WILLEMSTAD — Het aantal geweldsincidenten waarbij jongeren tussen de zestien en achttien jaar zijn betrokken, is alarmerend. Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao (AJJC) gaat in dit kader haar lopende campagne ‘Legumai ‘beef’, por otro!’ intensiveren.

Volgens cijfers van de AJJC wordt er relatief veel geweld gepleegd door jongeren. De officiële cijfers voor 2019 zijn nog niet bekend, maar in 2018 was het aantal geweldsincidenten 31 procent van het totaal aantal delicten. Een relatief constant, maar toch hoog aantal. Volgens AJJC liggen hier vaak conflicten aan ten grondslag. Zo zijn de twee moorden die in de eerste

week van dit jaar zijn gepleegd vermoedelijk ontstaan door uit de hand gelopen ruzies tussen jongeren, waarbij in één geval zelfs een minderjarige betrokken was.

Legumai ‘beef’, por otro! Sinds december voert AJJC de campagne Legumai ‘beef’, por otro! Doel van deze campagne is om meer bewustzijn te creëren om geweld te voorkomen en conflicten onder jongeren anders op te lossen. Als onderdeel van de campagne heeft AJJC een korte film gemaakt gericht op leerlingen van middelbare scholen. In de film wordt een situatie geschetst waarbij roddels en woordenwisselingen uitmonden in gevecht. Na afloop wordt, in een groepsgebesprek met

de leerlingen, getracht de oorzaak van het probleem te achterhalen en hiervoor vreedzame oplossingen te bedenken. De productie van de short film is een samenwerking tussen UO Reclassering Curaçao, N&M Mayor i Yu, Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao (JJIC, voorheen GOG), Stichting Slachtofferhulp Curaçao, Seda (Sentro di Dama), Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao (AJJC), Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs op Curaçao (VPCO), Triple A Attorneys, Korps Politie Curaçao (KPC), het Openbaar Ministerie Curaçao en het ministerie van Justitie. Het is de bedoeling dat de kringgesprekken na de film onder begeleiding van deskundigen van de genoemde organisaties gehouden worden. Jongeren kunnen dan hun eigen ervaringen (met elkaar) delen. Daarnaast is het de bedoeling om aan het einde van de campagne onder andere een wedstrijd en een debat onder jonge-

ren te houden. **Restorative Practices** Het proces dat in de film wordt beschreven, wordt Restorative Practices genoemd. Uit een onderzoek in Schotland is gebleken dat op scholen waar deze aanpak effectief wordt toegepast het aantal conflicten, vechtpartijen en kinderen dat de klas wordt uitgestuurd, vermindert. Restorative Practices is gebaseerd op het Restorative Justice-principe: een vorm van herstelrecht waarbij de focus meer gericht is op herstel van de aangerichte schade, en daarmee op herstel van de relatie, dan op het straffen van de daders. Restorative Justice wordt in bepaalde zaken reeds door het Openbaar Ministerie toegepast, maar dit moet dus vaker gaan plaatsvinden. Een trailer van de short film Legumai ‘beef’, por otro! is te zien op de Facebookpagina van het Openbaar Ministerie.

Benefietconcert voor John James Willekes

WILLEMSTAD — De muzikale vrienden van de onlangs overleden jazzsaxofonist John James ‘JJ Cool’ Willekes jr. hebben woensdag een benefietconcert georganiseerd bij Bar 27. Alle donaties komen ten goede van de DO-JACMC Foundation die Willekes met zijn echtgenote Edna Monifa heeft opgericht.

Tijdens het benefietconcert werden herinneringen opgehaald en konden bezoekers morele steun geven aan de weduwe van de muzikant. JJ Cool stond aan de wieg van de Curaçao Jazz Movement midden jaren tachtig. Hij geloofde in het smeden van een nieuwe generatie jazzgrootheden en zorgde ervoor dat jazzmuziek geen genre was waar alleen de elite van kon genieten.

Morgen wordt de muzikant begraven. Van 13.00 tot 15.00 uur is er de mogelijkheid om de nabestaanden te condoleren bij El Tributo te Otrobanda.

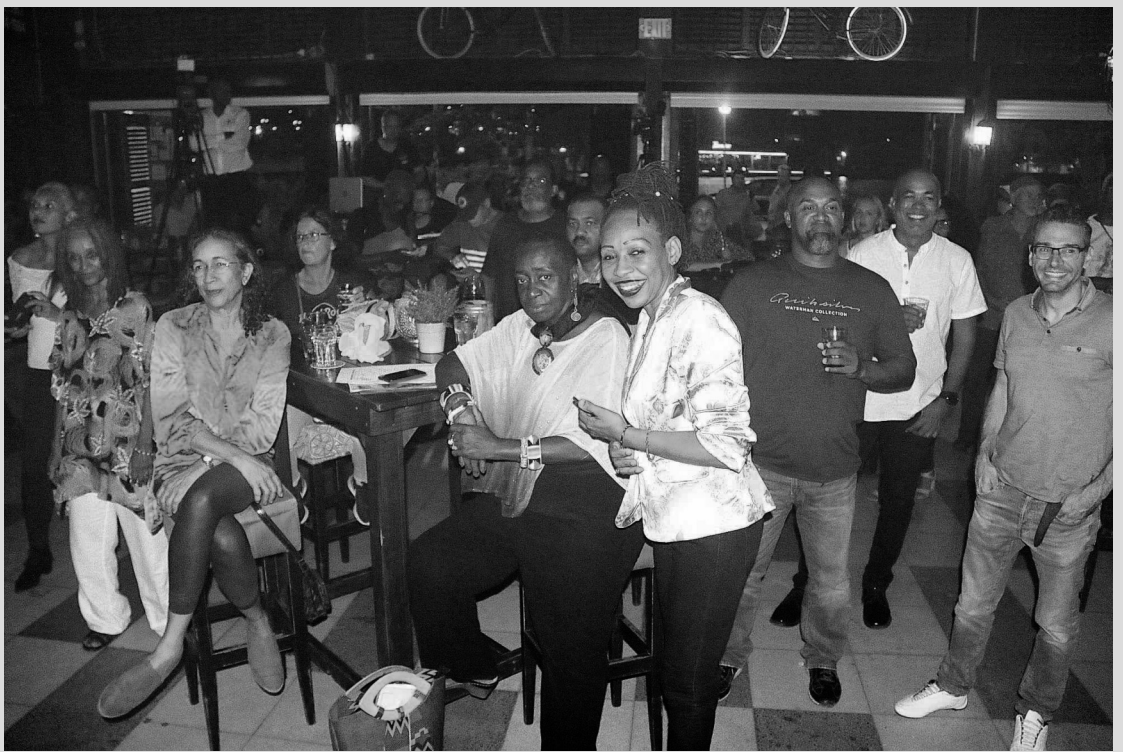

Foto: Edsel Sumbo

Bonairecursief Het licht gezien

De Scheetjes zijn terug op de Nederlandse televisie. Een mooie reclame voor het toerisme op Bonaire, schreef deze krant. Voor wie het echt niet weet: in de razend populaire serie Ik vertrek verlieten Hans en Karin ten Böhmer brug en vaderland om op Bonaire een midgetgolf te beginnen. Dat lukte uiteindelijk na ambtelijke tegenwerking, tergende procedures, diefstal, hoosbuien en vertwijfeling. Scheet, we redden het wel.

Wie voor het eerst langs het terrein rijdt, zal zich even in de ogen wrijven. Op een compacte ruimte zien we de Eiffeltoren, een koe, het Vrijheidsbeeld, een waterwal, een windmolen, een piratenschip en sinds kort een heus passagiersvliegtuig. Tussen de bedrijven door kun je op achttien banen een balletje slaan. Er staat ook een vuurtoren. Daarmee zijn de Scheetjes voor mij schatjes. Want vuurtorens vind ik fascinerende bouwwerken. Mijn goede vriend Anton, psycholoog, denkt dat het ermee te maken heeft dat ieder mens een gids moet

hebben. Een lichtend voorbeeld, z gezegd. Ook houdt hij het voor mogelijk dat ik, ondanks dat ik al vijfendertig jaar gelukkig ben met dezelfde vrouw, latente homoseksuele gevoelens heb. Want natuurlijk is een vuurtoren een uitgesproken fallussymbool. Ja, als je de Brandaris van Terschelling en de Lange Jaap van Den Helder bij elkaar zet, broeit er wel iets onderhuids.

Zelf houd ik het meer op goede herinneringen: met mijn toen vijfendertig jaar jongere vrouw op het hoogste duin de banen licht volgen die over strand en zee glijden, van avondschemer tot ochtendglans, de almaar terugkerende schittering als eeuwig leidend licht de

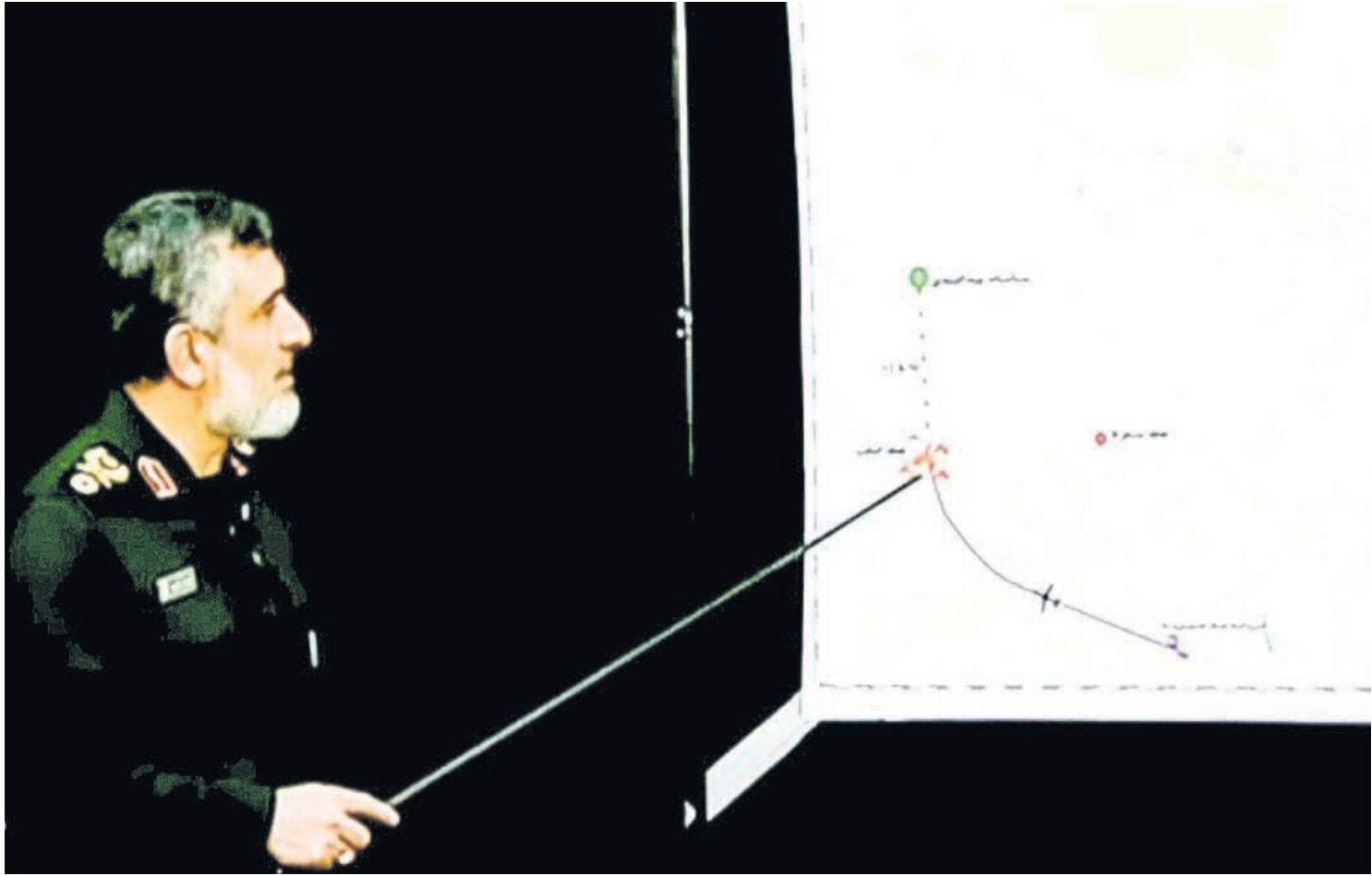
toekomst tegemoet. Zo, die is er uit. De vuurtoren van Hans en Karin is een model van de Roter Sand. Hij staat in het Duitse deel van de Noordzee, voorbij de monding van de Weser om precies te zijn. Het is een kloeke toren die in de zee is gebouwd. Tegenwoordig kun je er overnachten.

Dat is binnenkort ook mogelijk bij de Scheetjes. Zij gaan naast hun adventuregolf een klein resort realiseren, het gerucht gaat dat SBS6-televisie de bouw betaalt. Zal de serie mensen naar Bonaire trekken? SBS6 heeft de weinig flatteuze naam de Nederlandse campingzender te zijn. Nu hebben we behoorlijk veel op Bonaire, een camping zal je er niet vinden. Bestaan er überhaupt nog campingvluchten?

Peter Bijsterbosch

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

‘Raket ontplofte naast Oekraïens passagiersvliegtuig’

Hajizadeh geeft uitleg op de Iraanse staatstelevisie.

TEHERAN — De Oekraïense Boeing die bij Teheran uit de lucht is geschoten, werd aangezien voor een vijandelijke kruisraket. Dat zegt de commandant van de Iraanse Revolutionaire Garde, die alle verantwoordelijkheid op zich neemt. De Boeing werd met een kortafstandsraket neergehaald. Deze raket ontplofte pal naast het passagiersvliegtuig, waarna het hoogte verloor en neerstortte met 176 mensen aan boord.

Degene die de raket afvuurde, deed dat op eigen houtje, omdat de communicatielijnen werden gestoord. Hij had nog

geen tien seconden om de beslissing te nemen, zegt commandant Amirali Hajizadeh. Het incident gebeurde vol-

gens hem tegen de achtergrond van de toegenomen spanningen tussen Iran en de Verenigde Staten. Teheran

was op dat moment voorbereid op een totale oorlog met de Amerikanen. Direct na het neerschieten van het toestel maakte Hajizadeh melding van het incident bij de autoriteiten. De presidenten van Oekraïne en Iran zouden elkaar vandaag nog spreken over het neerhalen van het Oekraïense toestel.

Jongen schiet lerares dood op Mexicaanse basisschool

MEXICO-STAD — Een elfjarige jongen heeft gisteren zijn lerares doodgeschoten op een basisschool in de Noord-Mexicaanse stad

Torreón. Dat melden lokale media. Het kind ging aan het begin van de schooldag de klas van de privéschool binnen

met twee pistolen en opende het vuur op zijn lerares en klasgenoten voordat hij de hand aan zichzelf sloeg. De vijftigjarige lerares

stierf aan haar verwondingen. Zeker vijf kinderen en een gymleraar raakten gewond. Een motief is niet bekend.

Migrantenschip gezonken bij Griekenland, zeker 12 doden

PAXOS — Bij het Griekse eiland Paxos, ten zuiden van Korfoe, is een schip met migranten gezonken. Zeker twaalf opvarenden zijn verdronken. Hun lichamen zijn geborgen, meldt de Griekse kustwacht. Meer dan twintig migranten zijn levend uit het water gehaald en er wordt nog gezocht naar meer slachtoffers.

De boot had rond de vijftig mensen aan boord en was op weg naar Italië. Uit welk land de vluchtelingen komen is nog niet bekend. De afgelopen jaren zijn duizenden vluchtelingen omgekomen tijdens pogingen om met kleine en overvolle boten de Middellandse Zee over te steken.

Europees Parlement ontnemt opgepakte Catalaan zijn zetel

BRUSSEL — Het Europees Parlement heeft de Catalaanse separatist Oriol Junqueras die vastzit in Spanje, zijn zetel ontnomen. Junqueras geniet daardoor geen immuniteit meer, waar hij volgens het Europese Hof van Justitie wel recht op heeft.

Junqueras kreeg vorig jaar een gevangenisstraf van dertien jaar vanwege zijn betrokkenheid bij een illegaal referendum over de onafhankelijkheid van Catalonië. De separatist werd nog voor die uitspraak veroordeeld tot Europarlementariër. Hij kon zijn parlementszetel niet innemen omdat hij in voorarrest zat.

Volgens het Europese Hof van Justitie moet Junqueras vrijkomen zodat hij naar het EU-parlement kan gaan, maar deze week oordeelde het Spaanse Hooggeerechtshof dat de Europarlementariër niet vrij hoeft te worden gelaten. Mede

op basis van die uitspraak liet de voorzitter van het Europees Parlement, David Sassoli, gisteren weten dat Junqueras niet langer Europarlementariër is.

Het Spaanse Hooggerechtshof wil dat het EU-parlement ook de immuniteit van twee andere Catalaanse Europarlementariërs ontnemt. Het gaat om de in 2017 naar België gevluchte ex-premier Carles Puigdemont van Catalonië en zijn oud-minister Toni Comín. Beiden waren eveneens betrokken bij het illegale referendum en worden daarom door de Spaanse autoriteiten gezocht.

Naast Junqueras zijn vorig jaar ook andere prominente separatisten veroordeeld tot jarenlange gevangenisstraffen. Dit leidde tot protesten in Catalonië, de welvarende regio aan de Middellandse Zee. Junqueras, de voormalige tweede man van het regiobestuur, kreeg de zwaarste straf.

Nieuwe sultan Oman is Haitham al-Said

Haitham al-Said tijdens zijn speech bij de inzwering als sultan van Oman vandaag.

MASQAT — Haitham al-Said is de nieuwe sultan van Oman. De staatstelevisie in de oliestaat bevestigt dat hij vandaag de eed heeft afgelegd.

De 65-jarige Haitham volgt zijn neef Qaboos bin Said op, die gisteren op 79-jarige leeftijd overleed. Qaboos was bijna vijftig jaar sultan van Oman. Hij besteedde de troon na een machtsovername in 1970. Qaboos was al geruime tijd ziek. In december onderging hij nog een medische behandeling in België. Hij was niet getrouwd en had geen kinderen. Op de staatstelevisie waren beelden te zien van zijn afscheid. Zijn kist, bedekt met de Omaanse vlag,

werd door de hoofdstad Masqat gereden en overgebracht naar de grote naar hem vernoemde moskee. Haitham al-Said, die onder Qaboos minister van Cultuur was, bestijgt de troon in een tijd van moeilijke economische omstandigheden. Oman produceert relatief gezien weinig olie en in het sultanaat heerst hoge werkloosheid en staan de staatsfinanciën onder druk. In een reactie noemt de Nederlandse minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken het overlijden van Qaboos ‘verdrietig nieuws’. “Zijn onvermoeibare inspanningen voor vrede en stabiliteit in het Midden-Oosten zullen niet worden vergeten”, aldus Blok op Twitter.

Aanklachten tegen Trump volgende week naar de Senaat

WASHINGTON — De aanklachten die het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft aangenomen tegen president Donald Trump, gaan volgende week naar de Senaat. De Democratische voorzitter van het Huis, Nancy Pelosi, heeft dat gisteren meegedeeld.

Als de aanklachten naar de Senaat zijn verzonden, kan het proces tegen Trump worden gestart. De president wordt verdacht van machtsmisbruik voor eigen politiek gewin en het tegenwerken van het onderzoek daarnaar.

De Democraat Jerry Nadler, voorzitter van de commissie van Justitie, heeft van Pelosi opdracht gekregen om volgende week met een resolutie te komen waarmee de aanklagers van het Huis worden aangesteld. Die moeten tijdens de rechtszaak in de door de Republikeinen gedomineerde Senaat aantonen dat Trump schuldig is.

Pat Cipollone, de advocaat van het Witte Huis, gaat de verdediging van de president voeren. Hij wordt bijgestaan door een van Trumps eigen advocaten, Jay Sekulow. Dat maakte Trumps adviseur Kellyanne Conway gisteren bekend. Volgens haar is de verdediging klaar voor het proces.

Het toesturen van de aanklachten naar de Senaat betekent een einde aan de al weken durende impasse tussen de Democraten en Republikeinen. Beide partijen liggen met elkaar overhoop over de voorwaarden van het afzettingsproces.

De Republikeinse leider in de Senaat, Mitch McConnell, wil niet ingaan op de eis van de Democraten die een aantal getuigen tijdens het proces willen horen. Pelosi besloot daarom de aanklachten, die halverwege december in het Huis werden aangenomen, niet naar de Senaat te sturen. Daardoor kon het proces vooralsnog niet starten. Pelosi schreef haar partijgenoten dat dinsdag wordt besproken over ‘hoe we verder gaan’.

Een van de getuigen die de Democraten willen oproepen is de voormalige Nationaal Veiligheidsadviseur John Bolton. Hij heeft eerder gezegd daartoe bereid te zijn. In een interview met *Fox News* laat Trump weten daar een stokje voor te zullen steken, mocht het zover komen.

Taiwan kiest opnieuw voor anti-Chinese president

Tsai Ing-wen viert haar verkiezingsoverwinning.

TAIPEI — De China-kritische president Tsai Ing-wen blijft de komende vier jaar de leider van Taiwan. Vandaag won ze de presidentsverkiezingen met ruim 57 procent van de stemmen. Daarmee laat ze Han Kuo-yu (ongeveer 39 procent) en James Soong (ruim 4 procent) achter zich. Taiwan heeft dus tegen nauwere banden met China gestemd.

Han-Kuo-yu, die meer pro-China is, heeft zijn verlies na het tellen van de stemmen toegegeven. “Ik heb president Tsai gebeld om haar te feliciteren”, zei hij. “Ze heeft een nieuw mandaat voor de komende vier jaar.” Volgens de Taiwanese verkiezingscommissie kreeg Tsai Ing-wen 7,7 miljoen stemmen, een record. Han Kuo-yu kon rekenen op 5,2 miljoen stemmen.

“Met name veel jongeren zijn vandaag naar de stembus gegaan”, zegt iemand van een stembureau in de hoofdstad Taipei tegen de *South China Morning Post*. “Ook het goede weer heeft bijgedragen aan een relatief hoge opkomst.” Het precieze opkomstcijfer is nog onduidelijk.

Vermoedelijk hebben veel stemmers de huidige situatie in Hongkong meegenomen

in hun stemkeuze. In deze speciale bestuurlijke regio van China gaan sinds april vorig jaar honderdduizenden mensen de straat op tegen de groeiende invloed van China. Toen Tsai Ing-wen in 2016 aan de macht kwam, verbrak China alle banden met Taiwan. Vele andere landen volgden en erkennen de onafhankelijke staat niet. Taiwanese stemmers lijken zich nu dus tegen China te verzetten.

Tsai Ing-wen heeft haar overwinning inmiddels zelf ook opgeëist. Ook zei ze dat Taiwan nooit zal samengaan met China zolang zij aan de macht is.

Advocaat Weski dient klacht in tegen advocaat kroongetuige

ROTTERDAM — Inez Weski, advocaat van Ridouan Taghi, dient bij de deken van de Amsterdamse Orde van Advocaten een klacht in tegen één van de nieuwe advocaten van Nabil B., kroongetuige in het strafproces tegen Taghi. De anonieme advocaat van B. haalde vandaag in een interview met *De Telegraaf* uit naar Weski. Nabil B. heeft volgens de advocaat gezegd dat Weski zijn advocaten ‘voor het vuurpeloton’ zet.

Weski zou van mening zijn dat de advocaat en zijn of haar collega hun anonimiteit moeten opgeven, omdat Taghi anders geen eerlijk proces krijgt. Zij bestrijdt dat zij die wens heeft, laat staan dat zij die ook publiek heeft gemaakt. B.’s advocaat doet ‘willens en wetens in strijd met de feiten allerlei lasterlijke en zelfs opruiende uitspraken’, aldus Weski. Zij vraagt zich af waarom B.’s advocaat zijn cliënt ‘leu-

gens’ over haar voorhoudt. “En dan uitspraken over een vuurpeloton uitlokt. Als dat al zo is gegaan.”

De anonieme advocaten van B. zijn de opvolgers van Derk Wiersum, die in september werd doodgeschoten. Taghi wordt verdacht van een reeks moordopdrachten. Hij werd in december in Dubai aangehouden en aan Nederland overgedragen. Hij geldt als hoofdverdachte in het

grote liquidatieproces Marengo.

In het kader van dat proces zijn sinds 7 januari verhoren van B. bij de rechter-commissaris gaande. Ook daar heeft Weski niet aangedrongen op onthulling van de identiteit van B.’s advocaten, benadrukte zij. Wel wil zij de communicatie tussen de advocaten en de kroongetuige kunnen registreren, omdat zij wil kunnen vaststellen of de getuige wordt beïnvloed of niet.

Op 27 februari is de eerstvolgende zitting in de zaak Marengo. Taghi zal dan naar verwachting voor het eerst zijn opwachting maken in de rechtszaal, te midden van een groep medeverdachten.

Straten Dubai blank door zware regen

DUBAI — Dubai heeft te kampen met zware regenval. Daardoor zijn straten onder water komen te staan en is het verkeer vastgelopen. De sportautorace 24 Uur van Dubai is stopgezet omdat

ook het racecircuit blank staat. De regen is het gevolg van menselijk ingrijpen, ook wel ‘cloud seeding’ genoemd. Vanuit een vliegtuig worden chemische stoffen op de

wolken gestrooid, waardoor regen ontstaat. De vluchten worden uitgevoerd door het KNMI van Dubai. De regen moet voorzien in de groeiende waterbehoefte van het Golfstaetje.

Homo- en biseksuele jongeren veel vaker online lastiggevallen

Homo- en biseksuele jongeren worden in Nederland twee keer zoveel online gepest, gestalkt of bedreigd dan heteroseksuele leeftijdsgenoten. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van onderzoek onder jongeren van 12- tot 25-jarigen. In 2018 werden 140.000 jongeren online lastiggevallen. Een op de twintig heteroseksuele jongeren had hier last van, tegenover ruim twee op de twintig homo- en biseksuele leeftijdsgenoten. De laatstgenoemde groep heeft vooral meer te maken met seksueel getinte incidenten. Jongeren voelen zich vaak emotioneel beschadigd als ze online zijn lastig gevallen. Grofweg de helft van de slachtoffers denkt er regelmatig aan terug, is er boos

over of slaapt slecht. Toch vinden ze meestal niet dat ze slachtoffer zijn van een misdrijf, aldus de onderzoekers. Een op de twintig slachtoffers deed aangifte bij de politie. Meisjes hebben overigens vaker dan jongens last van vervelend gedrag op internet. Zij hebben meer te maken met online stalking, roddels, of pestgedrag. Ook gaat het bij meisjes vaker om seksueel getinte incidenten. De belangenorganisatie voor lhbt'i's, het COC, roept scholen op om actie te nemen tegen online pesten. Volgens het COC is 'homo' het meest gebruikte scheldwoord op school. De organisatie zegt dat het vaak beter gaat met lhbt'i-scholieren als de school duidelijk stelling neemt tegen pesten.

Nederlandse uitvinding valt in de smaak op techbeurs Las Vegas

Foto: AFP

De Nederlandse uitvinding die water zuivert dat door het doucheputje gaat of uit de wasmachine komt, valt in de smaak op de internationale techbeurs in Las Vegas. De Hydraloop wist een innovatieprijs van de beurs zelf in de wacht te slepen en is ook door *Time Magazine* uitgeroepen tot een van de 25 beste producten op de Consumer Electronics Show (CES). Volgens het Amerikaanse opinieblad staat buiten kijf dat de Hydraloop een rol zal spelen op het gebied van waterbesparing en duurzame

technologie. Door de beurs zelf werd de uitvinding onderscheiden in de categorie duurzaamheid, ecologisch design en slimme energie. Een huishouden kan met dit apparaat het waterverbruik bijna halveren, zegt het bedrijf. Samen met nog zo'n vijftig Nederlandse bedrijven was de Hydraloop uit Leeuwarden met prins Constantijn en staatssecretaris Mona Keijzer (Economische Zaken) afgereisd naar Las Vegas om zich te laten zien op de grootste techbeurs van de wereld.

Museum ontdooit ijsvogel

Foto: s: Natuurhistorisch Museum

Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam heeft de ijsvogel ontdooit die sinds augustus 2018 bij -20 graden werd getoond in het originele ijs waarin hij in Oostzaan werd gevonden en gefotografeerd door een toen dertienjarige jongen. Het ijs ging te zeer achteruit. Gisteren keerde het inmiddels geprepareerde beestje terug op zaal, nu op kamertemperatuur. "Het ontdooien was spannend", zegt conservator Bram

Langeveld. "We hadden geen idee in wat voor staat het ijsvogeltje zou verkeren." De opluchting was groot: "De ijsvogel was nauwelijks aangetast en zeker niet rot. Het prepareren ging vrij eenvoudig", aldus preparateur Erwin Kompanje. Samen met de oorspronkelijke foto van het dier in het ijs wordt het vogeltje tentoongesteld op de expositie Dode Dieren met een Verhaal.

Oost-Afrika gebukt onder ergste sprinkhanenplaag in 70 jaar

Zwermen sprinkhanen dreigen akkers in Kenia kaal te vreten. Eerder werden Ethio-

pië en Somalië getroffen. Voor die landen gaat het al om de ergste sprinkhanenplaag in

zeventig jaar. Sinds eind december heeft de plaag zich verspreid naar Kenia. De Keni-

aanse minister van Landbouw uitte gisteren zijn zorgen over de mogelijke gevolgen voor de voedselproductie. Hij noemt de zwerm 'de grootste bedreiging voor de voedselzekerheid en het levensonderhoud van Kenianen tot nu toe.' De zwermen teisteren Ethiopie en Somalië al zeker sinds december. De Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties maakte toen bekend dat er al 70.000 hectare aan gewassen verloren is gegaan. De FAO waarschuwde dat ook Oeganda en Zuid-Soedan mogelijk worden getroffen. De bestrijding van de plaag in Somalië is moeilijk doordat het land in de Hoorn van Afrika door oorlog verscheurd wordt. Ook in India vernietigden sprinkhanen in december duizenden hectare landbouwgrond.

Foto: Shutterstock

Mensen

Jeangu Macrooy vertegenwoordigt Nederland

Foto: Anne-Marie Kok

Jeangu Macrooy vertegenwoordigt Nederland op de 65e editie van het Eurovisiesongfestival dit jaar in Rotterdam. Dit bevestigde *AvroTros* gisteren. Met welk liedje Macrooy meedoet, is niet bekendgemaakt. Het Eurovisiesongfestival is in mei in Rotterdam Ahoy. De 26-jarige Jeangu is bij het grote publiek vooral bekend van de rol van Judas die hij in 2018 vertolkte in *The Passion*. De soulzanger komt uit Suriname en woont sinds 2014 in Nederland. "We hadden Jeangu al langer in het vizier omdat zijn sound zo goed en internationaal onderscheidend is," aldus algemeen directeur van *AvroTros* en lid van de selectiecommissie Eric van Stade. "De song die hij instuurde was een schot in de roos. Het pakt je, intrigeert en gaat onder je huid zitten. Wij zijn ontzettend blij dat Jeangu er samen met ons voor wil gaan." Macrooy voelt zich 'onbeschrijfelijk vereerd! Het is een hele

grote droom die uitkomt en het allermooiste wat tot nu toe op mijn pad is gekomen. Mijn team en ik staan te springen om iets neer te zetten waar Nederland trots op kan zijn. Let's go!"

Macrooy is in 1993 geboren in Paramaribo, Suriname. Volgens *AvroTros* begon zijn muzikale reis toen hij op zijn dertiende een gitaar kreeg van zijn ouders en met zijn

tweelingbroer Xillan een muzikaal duo ging vormen. In 2014 kwam hij naar Nederland. Daar ontmoette hij producer/componist Perquisite, met wie hij een muzikale samenwerking aanging en die hem onderbracht bij zijn label Unexpected Records. Hij is *Serious Talent op 3FM* geweest en meerdere malen genomineerd voor een Edison en trad op bij *De Wereld Draait Door*.

Buck Henry (89) van The Graduate overleden

Scenarioschrijver, presentator en acteur Buck Henry is woensdagavond op 89-jarige leeftijd overleden aan een hartaanval. Dat melden verscheidene media. Henry schreef onder meer de scenario's van de Oscar-winnende film *The Graduate* (1967) en van de televisieserie *Get Smart*, die tussen 1965 en 1970 werd uitgezonden. Voor die serie won hij een Emmy-award. Henry was een bekend gezicht binnen de Amerikaanse filmindustrie. Naast het schrijven van filmscripts acteerde hij. Ook presenteerde Henry, die in 1930 in New York werd geboren, eind jaren zeventig *Saturday Night Live*. In 1978 werd hij onder meer genomineerd voor een Oscar in de categorie 'beste regisseur' vanwege de film *Heaven Can Wait*.

Foto: AFP

Henry overleed in een ziekenhuis in Los Angeles, in het bijzijn van zijn vrouw Irene. Het stel had geen kinderen.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Peru wil een miljoen bomen planten bij Machu Picchu

Foto: AFP

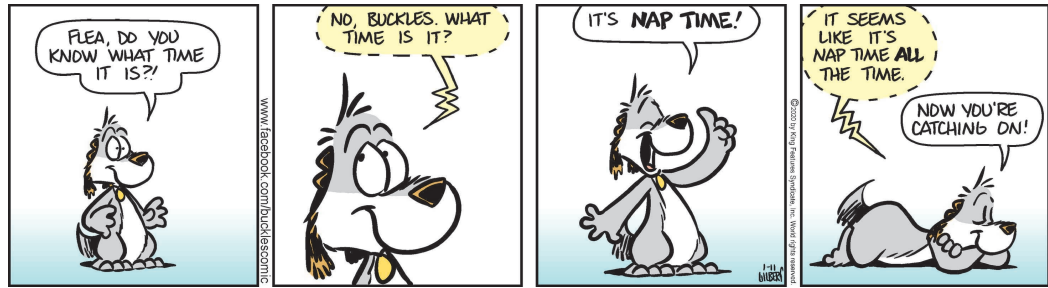
Peru wil een miljoen bomen gaan planten rond de ruïnes van Incastad Machu Picchu. Dat maakte president Martin Vizcarra onlangs bekend. De Peruaanse overheid wil Machu Picchu met de boomplantactie beter beschermen

tegen modderstromen en bosbranden, zei Vizcarra. De bomen moeten behalve de wereldberoemde ruïnes ook de flora en fauna ten goede komen, zeiden milieudeskundigen van de regering donderdag.

Het is de tweede maatregel die Lima binnen een jaar tijd neemt rond de Incastad. In mei besloot de regering drie delen van Machu Picchu af te sluiten voor bezoekers om aftakeling tegen te gaan.

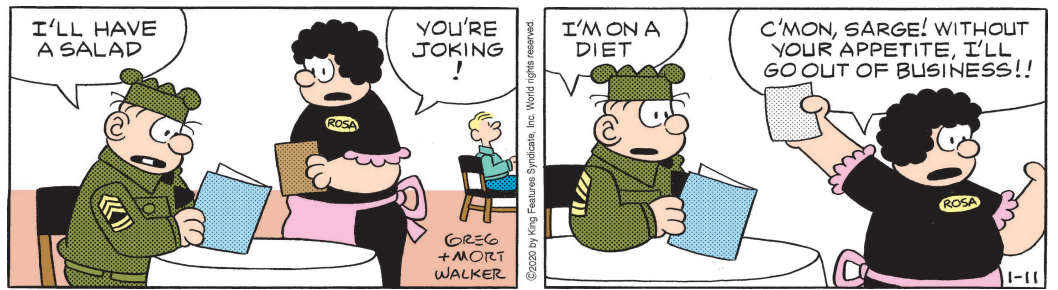
Buckles

By David Gilbert

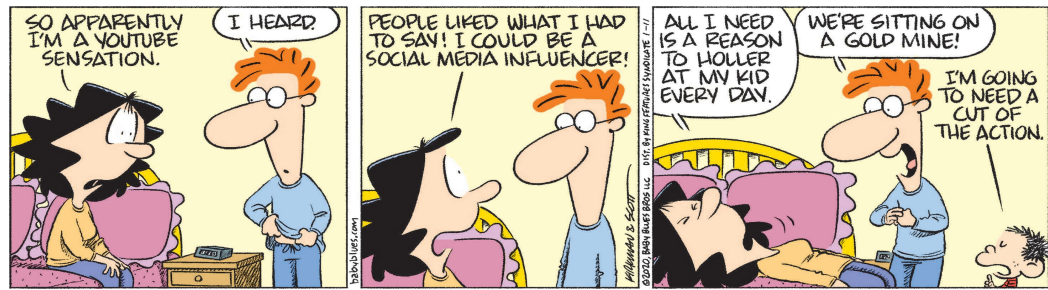
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Spanje en Servië in finale ATP Cup

SYDNEY — De Spaanse tennisers kunnen na de Davis Cup ook de ATP Cup winnen. Roberto Bautista Agut en Rafael Nadal bezorgden hun land een plek in de finale van het nieuwe landentoernooi door Australië in de halve finales te verslaan. Spanje neemt het morgen in de eindstrijd op tegen Servië.

De ontmoeting tussen die twee landen betekent dat het in Sydney tot een duel komt tussen Nadal en Novak Djokovic, de nummers één en twee van de wereld. De Serviërs bereikten de finale door met 3-0 te winnen van Rusland. Dusan Lajovic klopte Karen Chatsjanov met 7-5 en 7-6 (1), waarna Djokovic in een meeslepende partij wist te winnen van Daniil Medvedev: 6-1, 5-7 en 6-4. Ook het afsluitende dubbel ging naar Servië (6-4 en 7-6 (7)). De tweede halve finale, tus-

sen Spanje en Australië, was vooral een mentaal gevecht. Zo stond Bautista Agut onverstoorbaar te tennisen tegen Nick Kyrgios, die zijn emoties weer eens niet onder controle had. Captain Lleyton Hewitt deed langs de kant verwoede pogingen om in te praten op zijn grillige landgenoot, die in de tweede set uit woede zijn racket kapotsloeg op het hardcourt nadat hij in de vijfde game was gebroken. Bautista Agut maakte het karwei daarna koel af: 6-1 en 6-4. De twintigjarige Alex de Mi-

Roberto Bautista Agut van Spanje slaat de bal terug naar zijn tegenstander Nick Kyrgios.

naur toonde heel wat meer vechtlust dan Kyrgios. De nummer achttien van de wereld brak Nadal direct in de eerste game en haalde zo de eerste set binnen (6-4). De Australische kopman liet ook in de tweede set bij vlagen prachtig tennis zien,

maar hij werd in de twaalfde game gebroken en dat kostte hem de set (5-7). Het bleek een mentale klap die De Minaur niet meer te boven kwam. De beslissende set ging met 6-1 naar Nadal. “Ik had in het begin wat minder energie dan nor-

maal”, zei Nadal, die een dag eerder tegen België had verloren van David Goffin, maar daarna in het beslissende dubbel alsnog succesvol was. “Ik ga nu proberen wat te slapen. Het wordt een superzware finale. Hopelijk zijn we er klaar voor.”

Foto: AFP

Volendam verslaat koploper Cambuur

LEEUWARDEN — Volendam lijkt na het winnen van de (tweede) perieditel ook mee te gaan doen in de strijd om het algeheel kampioenschap van de Keuken Kampioen Divisie. De formatie van coach Wim Jonk versloeg gisteren in Leeuwarden koploper Cambuur, 2-1.

De Noord-Hollanders kwamen al vroeg op voorsprong door een doelpunt van de Belg Francesco Antonucci. Door de Engelsman Derry Murkin werd de marge groot. Een kwartier voor tijd scoorde Jamie Jacobs voor de thuisclub. Volendam is nu gedeeld derde (met De Graafschap) op vijf punten van Cambuur. Jong Ajax staat er nog tussenin, maar kan niet promoveren. De beste twee van de ‘geschoonde’ lijst stromen rechtstreeks door naar de

Eredivisie. Jong Ajax kan maandag wel op gelijke hoogte komen met de Friezen, als het wint bij Jong PSV. De Graafschap heeft evenveel punten als Volendam. Dat dankte de Doetinchemse formatie van coach Mike Snoei voor een belangrijk deel aan Ralf Seuntjens, die tegen Jong FC Utrecht vijf minuten in blessuretijd het winnende doelpunt maakte (2-1). Halverwege leidde Utrecht nog, dankzij Jeredy Hilterman. Leeroy Owusu maakte de 1-1. NAC Breda en Excelsior verzuimden te winnen en zagen de achterstand ten opzichte van Volendam en De Graafschap oplopen tot vijf punten. NAC, voor het eerst met interim-trainer Willem Weijts, kwam niet verder dan 0-0 bij Helmond Sport. Excelsior deed het bij FC Dordrecht niet veel beter (1-1).

Feyenoord verliest van Dortmund

MARBELLA — Feyenoord heeft het trainingskamp in Marbella afgesloten met een nederlaag tegen Borussia Dortmund. De ploeg van trainer Dick Advocaat ging met 4-2 onderuit tegen de nummer 4 van de Bundesliga.

Feyenoord had eerder in de week wel gewonnen van een andere Duitse club, Hoffenheim. De Rotterdamers bogen toen in de slotfase een achterstand van 2-0 om in een zege: 3-2. Tegen Dortmund keek Feyenoord al na 45 seconden tegen een achterstand aan. Rechtsback Lutsharel Geertruida verkeek zich op een diepe bal, waarna Raphaël Guerreiro doelman Kenneth Vermeer kon passeren. Feyenoord kwam halverwege de eerste helft op gelijke hoogte via Nicolai Jörgensen. De Deen, die zo snakt naar een doelpunt, kon de bal in het doel tikken nadat keeper Roman Bürki een voorzet van Luis Sinisterra door zijn handen had laten glippen. De Rotterdamse club kreeg

daarna kansen op meer, maar kwam kort voor rust opnieuw op achterstand. Verdediger Marcos Senesi gaf Giovanni Reyna te veel ruimte, waardoor hij de 2-1 langs Vermeer kon schieten. Na rust liep Dortmund via goals van opnieuw Guerreiro en Chris Fürich weg bij Feyenoord, dat in de laatste seconden van de blessuretijd nog iets terugdeed via de invallers Luciano Narsingh. Hij had tegen Hoffenheim als invaller ook al twee keer gescoord.

De mannen van Advocaat hervatten de eredivisie volgende week zaterdag met een thuiswedstrijd tegen sc Heerenveen. Onder leiding van de 72-jarige Hagenaar is Feyenoord opgeklommen van de twaalfde naar de vijfde plaats. Vorig seizoen oefende Feyenoord op het winterse trainingskamp in het zuiden van Spanje ook tegen Dortmund, toen werd het 2-1 voor de Duitsers. Voorts heeft PSV ook de tweede oefenwedstrijd in Qatar verloren. De ploeg van trainer Ernest Faber

moest met 2-1 buigen voor KAS Eupen, de nummer 13 van de Belgische competitie. PSV verloor twee dagen eerder met dezelfde cijfers ook al van Club Brugge, dat bovenaan staat in België. Beide doelpunten van KAS Eupen kwamen voort uit balverlies van PSV op eigen helft. In de 24e minuut verspeelde Pablo Rosario de bal vlak voor zijn eigen strafschopgebied, waarna Danijel Milicevic de score opende. Het schot van de Bosniër werd onderweg nog van richting veranderd door Timo Baumgartl, waardoor keeper Robbin Ruiter kansloos was. Eigenlijk zou Jeroen Zoet keepen, maar hij bleef vanwege een lichte enkelblessure aan de kant. In de 34e minuut kwam PSV op gelijke hoogte via Bruma, die bij de tweede paal een voorzet van linksback Olivier Boscagli vrij kon inschieten. Na bijna een uur spelen leidde balverlies van Jordan Teze tot de 2-1 van de Belgen. Milicevic gaf de bal voor op Flavio Ciampichetti, die Ruiter met een kopbal passeerde.

Schaatster Fatkoelina claimt EK-goud

Schaatster Olga Fatkoelina viert haar overwinning op de 500 meter.

HEERENVEEN — Schaatster Olga Fatkoelina heeft bij de EK afstanden op de 500 meter in Heerenveen het goud gewonnen. De Russin reed de Nederlandse Femke Kok in de laatste rit met de winnende tijd van 37,40 van het podium.

Het negentienjarig Nederlands schaatstalent moest met een persoonlijk record van 37,66 seconden genoegen nemen met de vierde plek. De Oostenrijkse Vanessa Herzog, wereldkampioene en titelverdedigster op dit onderdeel, behaalde zilver met 37,49. De Russin Angelina Golikova pakte brons met 37,50. Letitia de Jong reed de zesde tijd (38,19). Bij de mannen wist schaat-

ser Dai Dai Ntab het zilver te veroveren op de 500 meter. De 25-jarige Nederlander finishte in de achtste rit in een tijd van 34,47 seconden. In de tiende en laatste race dook de Rus Pavel Kozlitsjnikov nog net onder zijn tijd: 34,38 seconde. Het EK-brons was voor de Rus Roelands Moerasjov met 34,59. Voorts heeft Nederland het zilver behaald op de teamsprint voor vrouwen. De thuisploeg moest in de twee-

de, en meteen ook al laatste race van het zwak bezette onderdeel, Rusland voorrang verlenen. De titelhouder zeevierde na de afvalrace over drie ronden in een tijd van 1.26,17. Oranje finishte in 1.26,62. Polen pakte brons met een tijd van 1.28,25. Wit-Rusland eindigde als vierde en laatste (1.30,68). Nederland verscheen bij de mannen in Thialf niet aan de start. Oranje trok zich terug uit onvrede over het te krappe tijdschema. Rusland wist ook bij de mannen de Europese titel te prolongeren met een tijd van 1.18,92, gevolgd door Noorwegen (1.20,18) en Zwitserland (1.21,44).

Sport

Alexandrova wint eerste WTA-titel 2020

Ekatarina Alexandrova poseert trots met haar prijs.

SHENZHEN — De Russische tennisster Ekaterina Alexandrova heeft de eerste WTA-titel van het nieuwe decennium veroverd. De 25-jarige Russin rekende in de finale van het toernooi in de Chinese stad Shenzhen af met Elena Rybakina: 6-2 en 6-4. Rybakina is geboren in de Russische hoofdstad Moskou, maar komt uit voor Kazachstan.

Alexandrova veroverde niet alleen de eerste WTA-titel van 2020, ze bezorgde zichzelf ook haar eerste toernooizege. De huidige nummer 34 van de wereld bereikte in 2018 als qualifier al eens de finale in Linz, maar daarin moest ze buigen voor Camila Giorgi uit Italië. De twintigjarige Rybakina, die op de wereldranglijst twee plekken onder Alexandrova staat, pakte vorig jaar in Boekarest al haar eerste titel op het hoogste niveau. Ze haalde ook de finale in Nanchang, maar die verloor de Oost-Europese tennisster. In Brisbane kan tennisster Karolina Pliskova morgen haar titel prolongeren. De nummer 2 van de wereld bereikte opnieuw de eindstrijd van

het Australische WTA-toernooi, door Naomi Osaka in de halve finales te verslaan. Pliskova overleefde een matchpoint in de tweede set en trok de partij daarna naar zich toe: 6-7 (10), 7-6 (3) en 6-2.

De 27-jarige Tsjechische won het toernooi van Brisbane in 2017 en was vorig jaar opnieuw de sterkste. Ze bereikte daarna op de Australian Open de halve finales, waarin Osaka te sterk bleek. De Japanse pakte vervolgens de grandslamtitel in Melbourne. Vandaag kwamen de voormalige nummers 1 van de wereld elkaar in Brisbane weer tegen. Osaka had in de kwartfinales Kiki Bertens in drie sets verslagen. De 22-jarige Japanse moest het daarna in een partij van bijna 3 uur echter afleggen tegen Pliskova, die de Amerikaanse Madison Keys in de finale treft. Keys versloeg met Petra Kvitová een landgenote van Pliskova: 3-6, 6-2 en 6-3. Voorts heeft de Amerikaanse tennisster Jessica Pegula van Caroline Wozniacki gewonnen en haar zo uit de finale van het WTA-toernooi van Auckland gehouden. De nummer 82

van de wereld versloeg de Deense, die later deze maand op de Australian Open afscheid neemt, in drie sets: 3-6, 6-4 en 6-0. Pegula voorkwam daarmee een finale tussen de vriendinnen Wozniacki en Serena Williams, die samen wel in de eindstrijd van het dubbelspel staan. Wozniacki had in de kwartfinales een einde gemaakt aan de zegereeks van de Duitse Julia Görges, die de afgelopen twee jaar de beste was in Auckland. De voormalig nummer 1 van de wereld, in 2018 winnares van de Australian Open, is bezig aan haar laatste weken op de WTA Tour. De 29-jarige Deense wil dat graag bekronen met een finaleplaats in Nieuw-Zeeland, maar ondanks luide aanmoedigingen van het publiek moest ze het afleggen tegen Pegula. De 25-jarige Amerikaanse treft haar dertien jaar oudere landgenote Serena Williams in de finale. De 23-voudig grandslamwinnares, nummer 10 van de wereld, was veel te sterk voor de achttienjarige Amerikaanse Amanda Anisimova (6-1 en 6-1). Williams veroverde in 1999 haar eerste WTA-titel en kan zondag haar 73e toernooizege boeken.

Foto: AFP

Suárez moet operatie ondergaan

BARCELONA — Spits Luis Suárez van FC Barcelona moet morgen een operatie aan zijn rechterknie ondergaan. De 32-jarige Uruguayaan heeft schade opgelopen aan de buitenste meniscus. Onduidelijk is hoe lang Suárez daardoor is uitgeschakeld.

De oud-speler van FC Groningen en Ajax speelde donderdag in de Saudische stad Jeddah nog negentig minu-

ten tegen Atlético Madrid. Hij verloor met Barcelona de halve finale van het toernooi om de Spaanse Super-

cup met 3-2. De selectie van de Spaanse kampioen vloog daarna terug naar huis. Atlético treft morgen stadgenoot Real Madrid in de finale. Suárez maakte dit seizoen elf doelpunten in de Spaanse competitie en drie in de Champions League. De spits stak de laatste weken in goe-

de vorm. Hij was met doelpunten en assists bij vrijwel alle goals van Barcelona betrokken. Trainer Ernesto Valverde, die volgens Spaanse media mogelijk moet plaatsmaken voor Xavi, heeft amper alternatieven voor Suárez in zijn selectie.